

SZÉCHENYI 2020

PÉNZÜGYMINISZTERIUM

„Közösen Kalocsáért Helyi Közösség”

HELYI KÖZÖSSÉGI FEJLESZTÉSI STRATÉGIA

Csökkentett támogatási összeg megítélése miatt átdolgozott verzió

2014-2020

„Értékeink mentén”

Közösen Kalocsáért

2020. május

MAGYARORSZÁG
KORMÁNYA

Európai Unió
Európai Strukturális
és Beruházási Alapok

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE

Tartalomjegyzék

Vezetői összefoglaló	4
1. A stratégia elkészítésének módja, az érintettek bevonásának folyamata	6
2. A Helyi Közösségi Fejlesztési Stratégia által lefedett terület és lakosság meghatározása	8
3. Az akcióterület fejlesztési szükségleteinek és lehetőségeinek elemzése	10
3.1.) Helyzetfeltárás.....	10
3.1.1.) A város bemutatása, térszerkezete, környezeti adottságai	10
3.1.2.) Kulturális erőforrások	14
3.1.3.) Közszolgáltatások	17
3.1.4.) Társadalmi jellemzők.....	19
3.1.5.) A település gazdasága	21
3.2.) A HKFS-t érintő tervi előzmények, programok, szolgáltatások	25
3.2.1.) Külső koherencia, kiegészítő jelleg	25
3.2.2.) A HKFS tartalmát befolyásoló fejlesztési prioritások/beavatkozási területek/projektek.....	26
3.2.3.) A HKFS tartalmát befolyásoló, a település gazdasági és környezeti fejlődését és a befogadást támogató programok, szolgáltatások.....	27
3.2.4.) Közművelődési relevancia.....	28
3.3.) SWOT analízis	29
3.4.) Fejlesztési szükségletek azonosítása	32
4. A stratégia jövőképe.....	35
5. A stratégia célhierarchiája.....	36
5.1.) Átfogó célok.....	36
5.2.) Specifikus célok	36
6. Cselekvési terv.....	40
6.1.) A beavatkozási területek/műveletek leírása	40
6.1.1.) Szabadtéri és fedett rekreációs-, kulturális-, és sportcélú közösségi terek létrehozása, minőségi javítása.....	40
6.1.2.) Helyi közösségi kezdeményezések, programok, rendezvények, versenyek, vetélkedők, fesztiválok támogatása rekreációs, kulturális, sport vagy gazdaságfejlesztési céllal.....	44
6.1.3.) Képzések, tanfolyamok, workshopok, tudásmegosztó fórumok támogatása rekreációs, kulturális, sport vagy gazdaságfejlesztési céllal.....	46
6.2.) Együttműködések.....	51
6.2.1.) Testvérvárosi kapcsolatok	51

6.2.2.)	TDM - Kalocsa és Térsége Turisztikai Nonprofit Kft.....	52
6.2.3.)	Kalocsa és Térsége Hírnevéért Vendégváros Egyesület	52
6.2.4.)	Paks-Kalocsa Duna Régió Vízcseppek Társulás	53
6.2.5.)	Kalocsa-Paks Duna - Hídért Egyesület	54
6.2.6.)	Kalocsa és Térsége Civil Szerveztek Szövetsége.....	54
6.2.7.)	Magyar Természetvédők Szövetsége	55
6.2.8.)	Kábítószerügyi Egyeztető Fórum (KEF)	55
6.2.9.)	Gyermek- és Ifjúsági Önkormányzat (GYIÖK).....	56
6.2.10.)	Egyéb együttműködések.....	57
6.3.)	A stratégia megvalósításának szervezeti és eljárási keretei.....	57
6.3.1.)	A HACS összetétele	57
6.3.2.)	A HACS szervezeti felépítése	59
6.3.3.)	A HACS szervezeti egységei szerepének, felelősségi körének, döntéshozatali folyamatainak bemutatása, a megvalósítást szolgáló humán erőforrás és fizikai feltételek biztosítása.....	60
6.3.4.)	A működésre tervezett költségvetés alátámasztása	62
6.4.)	Kommunikációs terv.....	63
6.4.1.)	Célcsoportok azonosítása	63
6.4.2.)	Kommunikációs eszközök, tevékenységek bemutatása, időütemezése, a hozzáférés lehetőségei – a stratégia készítése, a pályázat előkészítése időszakában	63
6.4.3.)	A kommunikációval kapcsolatos felelősségi körök, humán kapacitás és pénzügyi terv.....	65
6.5.)	Monitoring és értékelési terv	66
6.6.)	Horizontális célok	67
6.6.1.)	Esélyegyenlőség.....	67
6.6.2.)	Fenntarthatóság.....	68
6.7.)	A HKFS innovatív elemeinek bemutatása.....	68
7.	Indikatív pénzügyi terv	70
	MELLÉKLETEK.....	73
	ÁBRAJEGYZÉK	74

Vezetői összefoglaló

Kalocsa Város közösségei évtizedes álmainak megvalósulása, beteljesülése válhat valóra a Terület- és Településfejlesztési Operatív Program 7. prioritása jóvoltából, ahol lehetőséghez jutnak, teret kapnak a közösségvezérelt helyi fejlesztések (CLLD) az Európai Unió támogatásával. Tekintve, hogy a támogatási kérelem benyújtásának feltétele a 1303/2013/EU Rendeletben megfogalmazott feltételeknek megfelelően kialakított helyi közösségi fejlesztési stratégia (HKFS), a kalocsai közösség e célból készítette el az „Értékeink mentén” c. stratégiáját.

Egybecsengve a pályázati kiírás céljaival, a kalocsai stratégia megálmodói is célul tűzték ki integrált, közösségközpontú, alulról építkező, helyi partnerségen alapuló városfejlesztési programok szervezését, ill. a tartalmas szabadidő-eltöltés lehetőségeinek megteremtését, valamint innovatív, egymással és a környezetükkel együttműködni képes, önmagáért tenni akaró és tenni tudó, kezdeményező közösségek, mindezek által pedig egy fenntartható, élhető település létrejöttét.

*A „Kulturális és közösségi terek infrastrukturális fejlesztése és helyi közösségszervezés a városi helyi fejlesztési stratégiához kapcsolódva” c. TOP-7.1.1-16 kódszámú felhíváshoz kapcsolódó pályázat elkészítése és megvalósítása érdekében Kalocsa Városában **2016. május 17-én 13 tag részvételével (6.3. fejezet)** megalakult a **Közösen Kalocsáért Helyi Közösség** névre keresztelt helyi akciócsoport (HACS).*

A Nemzetgazdasági Minisztérium 2016. június 20. napon kelt tájékoztatását követően, miszerint az Irányító Hatóság a HACS megalakulásához és pályázat végrehajtásához kapcsolódó regisztrációs kérelmét elfogadta, megkezdődtek a stratégia elkészítésének előkészületei.

A kisebb-nagyobb létszámú HACS - egyeztetések, műhelymunkák mellett a szélesebb közönség bevonása lakossági fórummal indult, megtámogatva a közösségi oldalon futó folyamatos tájékoztatással és a városi honlap nyújtotta segítséggel, kiegészülve a helyi TV által készített – az egyes fejlesztési elképzeléseket egyenként bemutató - interjúkkal, rádiós és nyomtatott sajtós beszámolókkal valamint többkörös sajtóközlemény közzétételével. Kalocsa kisvárosi létéből fakadóan „mindenki ismer mindenkit”, és a 13 HACS tag (személyek és szervezetek) révén szájról szájra terjedt a városunkban újdonságnak számító, alulról jövő kezdeményezés, így széles körben ismertté vált a fejlesztés lehetősége.

Mindezek eredményeként minden várakozást felülmúló részvétellel szembesültünk az elektronikusan elérhető kérdőívünk kitöltésével kapcsolatban. A számtalan ötletet rendszerezve, csoportosítva, esetenként szelektálva körvonalazódott a város lakosságának egységes igénye, a fejlesztés szükséges irányvonala.

A szerteágazó ötletgyűjtés eredményeként láthatóvá vált, hogy a fejlesztések érintettjei, a célcsoport a város teljes lakosságát, a város teljes közigazgatási területét magába foglalja.

Kalocsa Magyarország egyik legrégebbi és legsokoldalúbb városa, felsorolni is nehéz, milyen rengeteg értékkel rendelkezik, ezért nem volt kérdés, hogy ezek megőrzése, jövőbe örökítése került a stratégia középpontjába, ötvözve a jelen kihívásaival, a ma emberének igényeivel. Ezeréves érseki székhely, egykoron katonaváros - köszönhetően két laktanyájának is -, iskolaváros, két hungarikumnak is helyt adó település, melyek egyrészt a mezőgazdasághoz köthetők a paprika révén, másrészt a hagyományörzéshez kapcsolható a népművészet, a világhíres kalocsai minta jóvoltából. Gazdag múltunk kötelezi

arra a ma lakosságát, a ma nemzedékét, hogy híres őseink még híresebb hagyományait, értékeit továbbörökítsük gyermekeink, unokáink számára, hogy mindennapi életük során is megtapasztalják azt, amit mások csak a történelem-könyvekből ismerhetnek.

Stratégiánk címe, mottója, jövőképe nem is lehet más, mint „Értékeink mentén” melyet „Közösen Kalocsáért” kíván megvalósítani a HACS tagsága. A Rendezési Terv 2016. évben megindult felülvizsgálata is a „Kalocsa, a hagyományaira büszke 1000 éves város szlogen köré épül.

Legfontosabb értékünk maga az ember, annak fizikai egészségével, lelki-szellemi épségével, közösségi létével együtt.

Értékeink megőrzését mind az infrastruktúra, mind az egyéb tevékenységek (képzések, rendezvények, programok) terén **négy prioritás** mentén kívánjuk elérni:

- a) **közösségépítés**
- b) **sportélet és egészség**
- c) **hagyományaink átörökítése, hungarikumok**
- d) **gazdaságfejlesztés.**

A Közösen Kalocsáért Helyi Közösség **500 millió Forint** vissza nem térítendő támogatási összegre pályázott a stratégia megvalósítása érdekében, melynek eredményeként **nő a szabadtéri és fedett közösségi terek nagysága, javul a közösségi terek minősége, elérhetősége, felszereltsége, az ott nyújtott szolgáltatások, programok, rendezvények választéka. Eredményként jelentős kihasználtság-növekedést, látogatottság-emelkedést várunk a közösségi élet további erősödése, élénkülése kíséretében.** Az Irányító Hatóság 2017. december 7-i döntése értelmében – hivatkozva a nagy számú érdeklődésre – az igényelt 500 M Ft összegű támogatási keretet 50%-os csökkentéssel hagyta jóvá.

A HACS munkaszervezete egyrészt nyílt felhívások közzétételével biztosítja a versenyt a potenciális pályázók között a minőségi fejlesztések kiválasztása érdekében, másrészt pedig kiemelt eljárásrend alapján valósulhat meg a kulcsprojekt, mely ERFA és ESZA tevékenységeket egyaránt tartalmaz.

A stratégia a közösségi és civil, kulturális irányok mellett gazdasági célokat is felkarol, mellyel a város egészét megszólító fejlesztési elképzelés valósulhat meg, összefogva a társadalom legkülönbözőbb szegmenseit egy tudatos, hosszú távú, széleskörű együttműködés keretében.

1. A stratégia elkészítésének módja, az érintettek bevonásának folyamata

A 2007-2013-as Európai Unió pályázati ciklusban Kalocsa Városában megvalósult kifejezetten nagyszámú fejlesztés, beruházás nyomán a lakosság a fejlődés töretlen folytatását várja. Részen az Önkormányzat által megvalósított infrastruktúrális és egyéb soft-esza pályázatok, részben a civil szervezetek által elnyert rendezvénytámogatások, részben pedig a gazdasági szféra által végrehajtott gazdaságfejlesztési lépések sikerén felbuzdulva, a projektek újabb sorának előkészítése kezdődött meg ötletek szintjén, melyek egy jelentős része beleillik a TOP-7.1.1. pályázati kiírás feltétel-rendszerébe, lehetőséget teremtve ezen ötletek, álmok megvalósulására.

A regisztrációs felhívás megjelenését követően a vállalkozói, a civil és a közsféra részvételével 13 kalocsai konzorciumi tag összefogásával 2016. május 17-én megalakult a Közösen Kalocsáért Helyi Közösség névre keresztelt helyi akciócsoport, és benyújtotta regisztrációs kérelmét.

A Nemzetgazdasági Minisztérium 2016. június 20. napon kelt tájékoztatása szerint a Regionális Fejlesztési Operatív Programok Irányító Hatósága a HACS megalakulásához és – közösségi szinten irányított városi helyi fejlesztések megvalósítására irányuló Európai Unió – pályázat végrehajtásához kapcsolódó regisztrációs kérelmét elfogadta.

A tervezési folyamat átláthatóságát, nyitottságát a különböző fórumokon megjelenő rendszeres tájékoztatással biztosította a HACS. A mai információ-áramlási lehetőségek legkülönbözőbb csatornáin igyekeztünk elérni a lakosság minél szélesebb körét, így pl. közösségi oldalon létrehozott profil (Facebook: Közösen Kalocsáért Helyi Akció Csoport – HACS) mellett a város honlapján is folyamatosan elérhető a tájékoztatás, de számos TV felvétel készült az egyes ötletek bemutatása céljából, és a helyi rádió is több ízben foglalkozott a témával. A sajtóközleményeknek köszönhetően az írott (nyomtatott és elektronikus) médiumok is első kézből értesülhettek a stratégia készítésének legfőbb lépéseiről. A lakosságot fórumra invitáltuk, illetve nagyszerű kérdőív segítségével vontuk be az emberek ötleteit az előkészítési folyamatba, majd az előkészítési szakasz záróetapjában egy kontroll-kérdőívet is útjára indítottunk a közösségi médiában, hogy megerősítést kapjunk a felvázolt irány helyességéről, esetleg időben történjen visszacsatolás, ha valamely elképzelés nem egyezik a többség kívánságával. A rendszeres HACS ülések és műhelymunkák az ötletek felvetésén túl azok rendszerezésében értek el eredményeket. A társadalmi kirekesztődéssel veszélyeztetett csoportok aktív bevonása érdekében számos nehezen elérhető közösség képviselőjét kerestük fel személyes elbeszélgetés keretében, kérve támogatásukat, esetleges további ötleteiket vagy a meglévő ötletekhez kapcsolódó speciális elvárásaikat. (01. sz. melléklet - Nehezen elérhető közösségek és egyéb szervezetek támogató nyilatkozatai)

A stratégia tervezési folyamatában számos terület képviseltette magát. A három szférát felölelő HACS tagságon kívül a város fejlesztéséért és üzemeltetéséért felelős szakemberek, a jogi felügyeletet ellátó jogászok, az ifjúságot képviselő Gyermek- és Ifjúsági Önkormányzat munkatársai, tagjai, egyéb civil és gazdálkodó szervezetek képviselői, valamint a munkát összefogó, koordináló közösségi, fejlesztési szakemberek vettek részt. A tervezés során figyelembe vettük a célcsoport(ok) igényeit, elképzeléseit, melyhez szorosan kapcsolódva jogi, műszaki, településfejlesztő, kultúrában, rendezvény szervezésben, közösségfejlesztésben jártas, a sportéletben tapasztalattal rendelkező, a környezetvédelmet felkaroló,

esélyegyenlőségi szakemberek közreműködésével állítottuk össze a stratégia vázát, és dolgoztuk ki részleteit.

Tekintve, hogy az ötletek jelentős része magánszemélyektől, civil szervezetektől származik, a közösségi részvétel teljes mértékben megvalósult, a stratégia valóban alulról szerveződő formában állt össze – a közösség részvétele eredményezte a stratégia megalkotását.

A közösség sokrétű részvételét alátámasztó események listáját a 02. sz. melléklet tartalmazza.

Az ötletgyűjtés időszakában, a stratégia tervezésének folyamatában még jelentősen bővebb kör vett részt, míg a stratégia írásának időszakában már inkább a szakemberek uralták a munka folyamatát.

A feladatok érintettjeit igyekeztünk oly mértékben és oly módon bevonni, ahogy a leginkább képesek elősegíteni a végrehajtást. Volt, akit csupán tájékoztattunk, mint passzív résztvevőt, volt aki információszolgáltatáson keresztül vette ki részét a munkából (pl. kérdőívet töltött ki), voltak, akik személyesen segítettek a tervezést HACS-ülésen vagy műhelymunka keretében és voltak, akik konkrét ötleteket, projektelemeket vázoltak fel önálló kezdeményezésként, akár beavatkozási területként, és voltak, akik a különféle szakmák, ágazatok sajátosságainak figyelembe vételén őrködtek.

A bevonás tervezését segíti a helyi közösségi fejlesztési stratégia megalkotását kezdeményező szervezetek kiterjedt **intézményi és szervezeti kapcsolatrendszere**, a kultúra és közösségfejlesztés területén végzett eddigi szakmai **tevékenységük, tapasztalataik**.

Párhuzamosan a bevonással és a programelemekre vonatkozó közösségi kezdeményezések gyűjtésével a 03. sz. mellékletben elhelyezett programterv alapján jött létre a stratégia.

A stratégia kötelező átdolgozását az 50%-ra csökkentett támogatási összeg miatt a Közösen Kalocsáért Helyi Közösség Munkaszervezete végezte el.

2. A Helyi Közösségi Fejlesztési Stratégia által lefedett terület és lakosság meghatározása

A fejlesztéssel érintett akcióterület egyezik a város lakott területével, így a – 2014. évi KSH helyiségnévkönyv szerinti - 16.393 lélekszámú kisváros lakói adják a projekt célcsoportját. A stratégia megvalósítása során éppúgy el kívánjuk érni a gyermekkorú lakosságot, mint a nyugdíjaskorúakat, nőket és férfiakat, a foglalkoztatottat és az álláskeresőt, a kisebbségekhez tartozó lakótársainkat, illetve a fogyatékkal élő embertársainkat.

Bár az ITS Kalocsát 10 belterületi és 2 külterületi részre osztja, az akcióterület belterülettel való egyezőségét indokolja a város kiterjedésének nagysága, földrajzi, demográfiai, kulturális, gazdasági, történelmi jellemzői, illetve a helyi együttműködés keretében tervezett fejlesztések elhelyezkedése, a fejlesztett épületek, terek, rendezvényhelyszínek várható közönségének lakóhelye. Az ITS-ben jelölt városrészek integráns egységet alkotnak mind társadalmi, mind gazdasági szempontból, további felosztás jelen stratégia tekintetében nem értelmezhető.

01. ábra: Kalocsa városrészeinek lehatárolása

Forrás: ITS Helyzetértékelés

A város kulturális értékei, épített és természeti közösségi terei (Érsekkert, műemléki, helyi védett épületek, múzeumok, oktatási intézmények, mozi, színház, templomok, közösségi ház, többfunkciós szabadidőpark) jellemzően inkább a belvároshoz vagy annak tágabb környezetéhez kapcsolhatók, de számos oktatási intézmény vagy pl. a sportlétesítmények jelentős része, már inkább a város távolabbi, külsőbb pontjain érhetőek el. A vállalkozások, nagyobb kiskereskedelmi egységek pedig jellemzően a belvárostól távolabb létesítették telephelyeiket. Ezen „szétszórtság” mégis egy kiegyensúlyozott, élhető városszerkezetet hozott létre az évtizedek alatt, így szükséges a város egészét egy akcióterületként, megbonthatatlan egységként kezelni a helyi társadalmi-gazdasági valamint köz- és

magánszféra képviselői (együtt: helyi közösségek) által megalkotandó stratégia során, hiszen az egyes alközösségek partnersége, együttműködése, az egységes városi identitás továbbépítése nem nélkülözheti a teljes belterület egyetlen egységként való kezelését.

A kisvárosi létből, kertvárosi jellegből fakadóan az emberek ismerik egymást, lehetővé téve a személyes interakciókat, az érintettség érzésének kialakulását. Az akcióterület pedig elég nagy ahhoz, hogy elegendő kritikus tömeget biztosítson a stratégia megvalósulásához. A konzorciumi partnerek eddigi tevékenysége a város lakosságának egészét elérte a különféle kommunikációs csatornáknak és az eltérő bevonási szinteknek, módoknak köszönhetően.

A stratégia megvalósítása érdekében konzorciummá szerveződött tagok nagy hányada jelentős tapasztalattal rendelkezik a projektmegvalósítás terén (04. sz. melléklet - Konzorciumi Partnerek megvalósított, illetve jelenleg futó projektjei), de a különféle együttműködések, rendezvényszervezésben való gyakorlat is kimutatható, így mindezen jártasság biztosítékot jelent arra, hogy megfelelő kapacitás áll rendelkezésre a HKFS megvalósításához mind koordinációs, mind kommunikációs, mind pedig adminisztratív területen.

Bár a Helyi Közösségnek formalizált előzménye még nem volt a településen, hiszen ebben a formában 2016. májusában állt össze a 13 tag, azonban a település méretéből, a sokrétű, összetett közösségi életből adóan a város lakossága számos területen kapcsolódik egymáshoz, érintkezik egymással. Pl. a gyermekek révén a szülők, nagyszülők, testvérek a bölcsőde, óvodák, iskolák, szakkörök, rendezvények, sport-, néptánc-, és egyéb délutáni, hétvégi elfoglaltságok során ezer szállal kötődnek egymáshoz; dolgozók a munkahelyeken keresztül (szolgáltatásnyújtás, vendéglátás, építőipar, hivatali ügyintézés, stb.); baráti társaságok, civil szerveződések a szabadidő eltöltése során, vagy adott esetben akár a városi rendezvényeken, közösségi tereken hoznak létre újnál-újabb kapcsolatokat, mélyítik együttműködéseiket, szélesítik ismertségüket.

3. Az akcióterület fejlesztési szükségleteinek és lehetőségeinek elemzése

3.1.) Helyzetfeltárás

3.1.1.) A város bemutatása, térszerkezete, környezeti adottságai

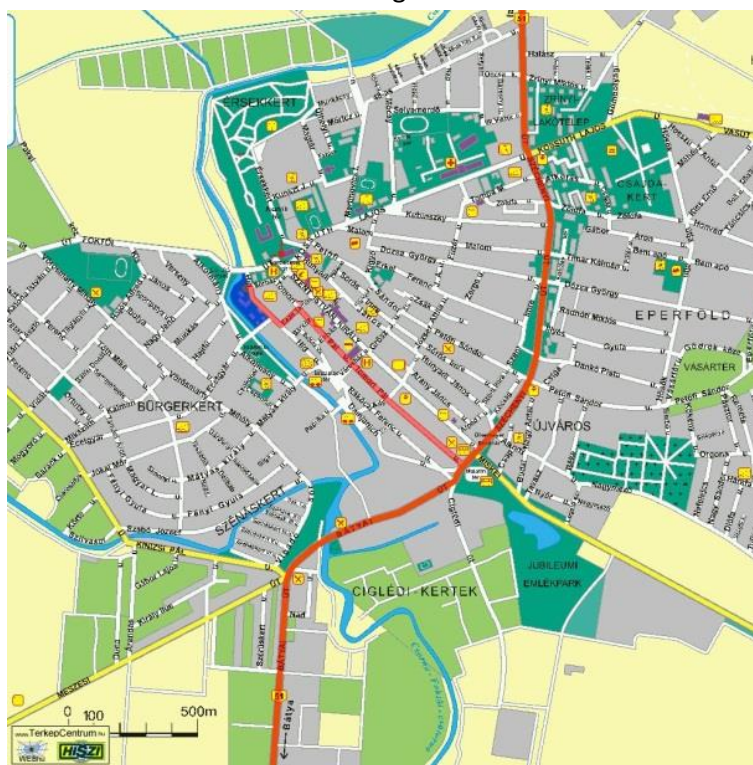
Kalocsa a Dél-Alföldi régióban, a Duna bal partján, a fővárostól mintegy 110 km-re délre, míg a megyeszékhely Kecskeméttől 80 km-re dél-nyugati irányban fekvő, Bács-Kiskun megyei járásszékhely.

Kalocsa a megye 5. legnagyobb népességű városa. Területe 53,18 km², lakónépessége 16 ezer fő, népsűrűsége jóval meghaladja a megyei átlagot.

Kalocsa mind a négy közlekedési alágazat révén megközelíthető, így a közúti elérhetőség mellett a Duna, mint vízi lehetőség áll rendelkezésre (kedvtelési célú kishajó kikötővel, ill. szállodahajók részére biztosított kikötővel), de a repülőtér a mai napig szolgálja a kedvtelési célú- és szabadidősport-tevékenységet, illetve a vasúti megközelítés is biztosított.

Kalocsa településszerkezetét jellemzi a történeti városmag, az 51-es sz. főútvonal, a Duna közelsége, a kiépített csatorna - rendszer, a kereskedelmi repülőtérként megjelölt volt katonai repülőtér, a városszéli gazdasági területek, a volt honvédségi területek, valamint az erdő- és mezőgazdasági külterület.

02. ábra: Kalocsa sugaras útszerkezete

Forrás: Kalocsa Város Környezetvédelmi Programja 2007-2013.

A város kialakult struktúrája, terület-felhasználási adottságai és fejlesztési lehetőségei meghatározzák a városszerkezet elemeit.

A szerkezet fő jellemzője a hosszanti irányban áthaladó 51-es főút, mely a városon belül íves vonalvezetésű, valamint a Csorna–Foktő csatorna kanyarulatában elhelyezkedő egyházi központ - a Nagyboldogasszony Katedrális és az Érsekkert. E mag terület és az 51-es út, valamint a Móra Ferenc út között egy részben gyűrűs-sugaras utcahálózat alakult ki, melynek gerince a Szent István király út. Ez a terület mindmáig megőrizte egykori történelmi jellegét. A városmag köré szabályosabb telekosztású lakóterületek települtek. A kiskőrösi vasúti nyomvonal északról lehatárolja a várost, így jelentős fejlesztés ebben az irányban nem értelmezhető.

A város 22 országos védelem alatt álló műemléki épülettel és számos helyi védett épülettel rendelkezik, melyek megóvása, megújítása komoly terhet ró a tulajdonosokra, így az önkormányzatra is. Kalocsa történelmi fejlődésében meghatározó az egyház ezer éves jelenléte. A város települési területe az évszázados hagyományok nyomán olyan értéket képvisel, amely miatt Bács-Kiskun Megye Területrendezési Terve tájképvédelmi terület övezetébe sorolja azt.

Az ország egyik legszebb barokk tere a barokk főszékesegyházat körülvevő Szentháromság tér, amelyet egy- és kétemeletes barokk és copfstílusú épületek szegélyeznek.

Az úthálózat a 2000-es évek első évtizede pályázati lehetőségeinek (DAOP-3.1.1/B-2007-0031, DAOP-3.1.1/B-08-2008-0036, DAOP-3.1.1/B-09-2009-0037) köszönhetően jellemzően a gyűjtőúti kategóriában megújult, azonban az alacsonyabb rendű belterületi utak, illetve a várost átszelő, Budapestet Bajával összekötő 51. sz. főútvonal belterületi szakaszának felújítása hosszú évek óta csúszik. A város 22-23 km hosszú kerékpárút-hálózattal rendelkezik, mely szintén zömmel pályázati forrásból (DAOP-3.1.2-2007-0035, DAOP-3.1.2/A-09-2009-0004) valósult meg.

Kalocsa a Duna-menti síkság déli tájrészét képező Kalocsai - Sárközben terül el. A Duna, részben földrajzi határként, elválasztóként korlátozza a nyugati irányú kapcsolatokat, ugyanakkor közelsége turisztikai fejlesztési potenciált is jelent (DAOP-2.1.1/E-09-2009-0003). Adottságai révén a város, jelentős mezőgazdasági potenciállal rendelkezik, amelyet a kiváló minőségű öntéstartaj is indokol. Az erdőterületek kis kiterjedésűek.

Kalocsa kertvárosi és belvárosi része az elmúlt évtizedekben jelentős fejlődésen ment keresztül, míg az ún. Szőlőközi városrész vonatkozásában szociális város-rehabilitációs program megvalósítása vált szükségessé (DAOP-5.1.1-2f-2009-0001).

A külterületi tájszerkezet nagyjából homogén képet mutat, mivel fő alkotóeleme a mezőgazdasági funkció, melyben fragmentáltan helyezkednek el a kisebb kiterjedésű erdőterületek. A patakok, csatornák és az ezeket kísérő zöldfelületek pedig lineárisan, hálózatszerűen szövik át a tájat.

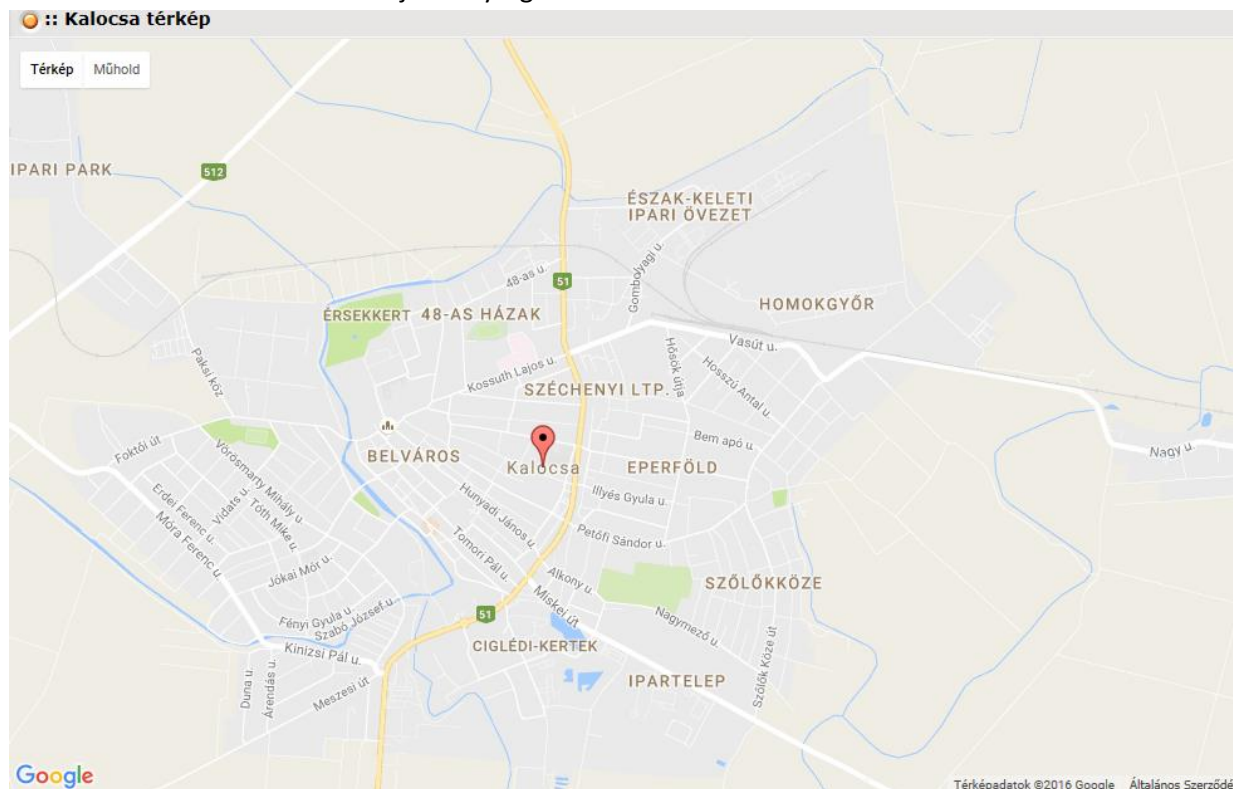
A természeti értékek megőrzése végett a település teljes területe tájképvédelmi övezet hatálya alatt áll.

A város belterületén számos nagy kiterjedésű, rekreációs potenciállal rendelkező zöldterület és ökológiai folyosó található.

Zöldfelületi karaktert meghatározó jelentősebb elemek:

- Nagy lehetőséget rejt magában a város egyik jelképének is nevezett, az egész várost átszelő, népnyelvben csak **Vajas**-ként emlegetett csatorna, mely gyakorlatilag a Sárköz I. és a Csorna-Foktő főcsatornákat foglalja magába. A Vajas belterületi szakaszának egy része már kiépített, parkokkal, sétánnyal, hatalmas játszótérrel, vendéglátó-ipari egységekkel ellátott, ahol számos turisztikai rendezvény is helyet kapott az elmúlt években, azonban a 03. sz. ábrán is látható, hogy a csatornahálózat körbeveszi és átszeli a város egész területét, partszakaszával, csónakázhatóságával feltárva az emberi szem előtt is a város eddig rejtett vadregényes zugait, újabb fejlesztési lehetőségeket kínálva.
- **Érsek kert** – a Kalocsa-Kecskeméti Főegyházmegye tulajdonában, de a város hasznosításában álló, DAOP-2.1.1/G-13-2013-0001 azonosító számú kiemelt turisztikai forrásból megújított történelmi kert térkialakítása máig őrzi eredeti szerkezetét, értékes növényállománya, különleges hangulata a város népszerű, üde parkjává, közkedvelt rendezvényhelyszínévé teszi. Az Érsek kert beékelődött a Vajas-csatorna és egy kertvárosias jellegű, lakó funkcióval rendelkező terület közé a történelmi, műemléki jellegű belvárosban.
- **Csajda-kert** – Évtizedekkel ezelőtt tervezetten kialakított zöldterület. Mára elhanyagolt képet mutat, a fás állomány elterjedt, a külső területek szinte erdősültek. Jellemzően a lombkorona és gyepszint jelenik meg, a cserjeszint hiányzik. A nagy kiterjedésű park – programkínálat hiányában – kihasználatlan, amit néhány sport és szabadidős funkció elhelyezésével (futókör, kondi park, játszótér) igazi rekreációs területként lehetne újjáéleszteni. A park kiemelkedő értéke a meglévő, idős fás állomány, ami mindenképpen megőrzésre és felújításra érdemes. A parkban található a gyógyvízzel nyilvánított termálvíz hasznosító helyi gyógyfürdő és uszoda.
- **Kubikus Park** – hosszú ideje kihasználatlan, mondhatni elhanyagolt terület volt a Vajas partján, néhány éve azonban a Duna-Mecsek Területfejlesztési Alapítványnak és a Jövőnk Energiája Térségfejlesztési Alapítványnak, valamint egy város-rehabilitációs projektnek (DAOP-5.1.2/A-09-2f-2011-0002) köszönhetően a város legnépszerűbb szabadtéri közösségi terévé vált egy többgenerációs szabadidőpark formájában, különleges, vízparti hangulatának is köszönhetően. A park része a füves foci- és homokos röplabdapálya, pingpongasztalok, evezőpad és fitness elemek (karkerék, derék- és csípő formáló). A parkban szabványos játszótér is létesült. A gyerekeket rugós játszóelemek, hinták, homokozó és csúszda várja. A piknikezni vágyóknak is kialakítottak egy részt, ahol bárki sütögethet és kikapcsolódhat.
- A Miskei út mentén található tó eredetileg belterületi **csapadékvíz tározó**, amely vízgazdálkodási területként szabályozott. A tó hasznosítása érdekében az önkormányzat 2016. évben tett erőfeszítéseket, és mivel elsősorban rekreációs (pihenés, kikapcsolódás) célokra lehet használni a jövőben a területet, ilyen céllal keresett üzemeltetőt. A nyílt vízfelület mellett a parti sávban erőteljes nádasok is megjelennek. A tó körbekerített, partvonala gyepesen kialakított.

03. sz. ábra A Vajas kanyargósa Kalocsa városában és külterületén:

Forrás: Google

Egyéb jelentősebb zöldfelületek, közparkok, szabad terek (zárójelben a közelmúltbeli felújítás forrása):

- A Vajast kísérő zöldsáv, szomorú fűz fasor, vízparti növénytársulások, gazdag flóra és fauna
- Csilás-park a Vajas-fok mentén (felújítva: DAOP-2.1.1/G-13-2013-0001)
- 48-as tér (ROP-2.2.1.-2004-10-0004/34)
- 56-os Emlékpark (felújítva: DAOP-5.1.2/A-09-2f-2011-0002)
- Széchenyi lakótelepi zöldfelületek
- Temető és Kálvária (felújítva: DAOP-2.1.1/G-13-2013-0001) területe
- Városi sporttelep (felújítva: TAO támogatások)
- Szőlőkközi szabadidőközpont (felújítva: DAOP-5.1.1-2f-2009-0001)

Kalocsa város méreteihez képest, zöldfelületi ellátottságának területi mennyisége megfelelő. Az egyes zöldfelületek térbeli elhelyezkedése azonban nem optimális, mivel a zöldfelületek általában nagyobb, több hektáros tömbként (zárványként) jelennek meg a települési szövetben. A nagy kiterjedésű zöldfelületek és a lineárisan megjelenő fasorok, illetve csatornákat kísérő zöldfelületek mellett szükség lenne a kisebb méretű, a lakosság számára jól használható, a városszövetbe illeszkedő parkokra is (mint pl. a Kubikus park) amelyek átmenetet képeznének a két meghatározó kategória között. A zöldterületek rendezett képet mutatnak, viszont folyamatos fejlesztésekre van szükség funkcióik fenntartására, megújítására.

A meglévő zöldfelületek minőségi problémái elsősorban a fenntartás és a tervszerű fejlesztések hiányából adódnak. A zöldfelületek állapota általában leromlott, a gyepek és cserjeszinten megjelenő növényzet felújítására, illetve az egyes parkok funkcionális átgondolására, korszerűsítésére, áttervezésére és a növényállomány frissítésére lenne szükség.

Nem jellemzők a kiépített futópályák, játszóterek vagy vizesblokkok, és a terület egyes részei inkább hasonlítanak egy erdőre, mint egy közparkra. A parkokban nincsenek olyan kiépített funkcionális lehetőségek, melyek a nap minden szakában, vagy az év minden részében vonzanák az idelátogatókat, melyre az igény nyilván meglenne mind a városvezetés, mind a városlakók körében. Az Érsekkert attól függetlenül, hogy a város „szívében” foglal helyet, nem meríti ki teljes mértékben a benne rejlő lehetőségeket, nem találunk körülötte olyan funkcionális egységeket melyek a területre pozitív hatással lennének.

3.1.2.) Kulturális erőforrások

A kalocsai lakosságnak kifejezett igénye mutatkozik a kultúra iránt, melyet számos szervezet, sok-sok rendezvény igyekszik biztosítani.

A városban a Hunyadi utca 82. szám alatt közösségi ház található. A 2011-ben történt felújítást követően (DAOP-4.1.3/C-09-2009-0007) sok ifjúsági és civil szervezet kapott állandó helyet az épületben, de kihasználtsága kifejezetten magas a ritkább események, eseti alkalmak helyszínéül baráti társaságok, különféle szervezetek körében is.

Részben közösségi térként szolgál a nemrég megnyílt, elsősorban szemléletformálás céljából létesült (KEOP-6.2.0/B/11-2013-0005) Öko Pont Iroda is, de további önkormányzati tulajdonban lévő épületek termei, előadó-helyiségei is igyekeznek kiszolgálni a meglehetősen nagy keresletet a közösségi terek kapcsán.

A városban jelenleg két könyvtár áll az érdeklődők rendelkezésére. A Kalocsa Kulturális Központ és Könyvtár Intézményében a 2016. szeptemberében más épületbe elköltözött könyvtári funkciók mellett, többek között szakkörök keretében indítanak angol és német nyelvi társalgó foglalkozásokat, továbbá működik baba-mama klub, idősek klubja, meridián torna, népdalkör valamint alkotói kör is. A város eMagyarország pontja szintén itt kapott helyet.

A Kalocsai Főszékesegyházi könyvtárban kiemelkedő jelentőségű magyar, latin és német nyelvű írásos dokumentumok hittudományi, vallási témájú anyagok teszik ki a könyvtár állományának majdnem a felét. Ebben a könyvtárban közel 9 000 kötet, 634 folyóirat, több régi térkép és atlaszgyűjtemény található meg. Az érseki könyvtár barokk olvasótermét a világ 12 legszebb olvasótermei között tartják számon.

A városban mozi és színház is várja a kikapcsolódni vágyókat. A kétfunkciós épület 240 fő befogadására képes, mely a 2006-os esztendőben esett át komplex felújításon. A Kalocsai Színház színes repertoárral várja a kikapcsolódásra vágyókat, a hozzáférhetőségét közönség-szervezők segítik, akiknél egyénileg, illetve csoportosan is lehet jelentkezni.

Látogatható múzeumok, galériák:

- **Magyar Fűszerpaprika Múzeum:** a kiállítás bemutatja a paprika történetét, feldolgozását és egyéb érdekességeket is. Az épület még nem akadálymentesített.
- **Népművészeti Tájház:** vályogfalú, nádtetős házikó várja a kalocsai népművészet iránt érdeklődőket. Külön érdekessége, hogy a 'partos-házak' közé tartozik, melyeket a dombra építettek, így egy esetleges dunai árvízről is védve voltak. (felújítva DAOP-2.1.1/G-13-2013-0001 – ből)
- **Schöffner Múzeum:** a művész szülőházában található eredeti művészeti irányzatát megörökítő tárlat különleges kollekció keretében ad betekintést Nicolas Schöffner életművébe. A sváb művészt a kinetikus művészet egyik alapítójaként, a kibernetikus szobrászat atyjaként tartjuk számon. (felújítva DAOP-2.1.1/G-13-2013-0001 – ből)
- **Városi Képzőművészeti Gyűjtemény:** 1987-ben jött létre Prokop Péter hagyatékából, az azóta is gyarapodó gyűjtemény.
- **Visky Károly Múzeum:** alapjai 1932-re tekintenek vissza, jelenleg a fotótár 27 732 pillanat megörökítését tartalmazza, a néprajzi gyűjtemény 6 742 darabot számol, továbbá rendelkezik régészeti, történelmi és képzőművészeti gyűjteménnyel is. A múzeum a kilencvenes évek óta ad támogatást kiadványok megjelentetéséhez, valamint rendszeresen részt vesz a Múzeumok Éjszakájának rendezvényein is.
- **Kalocsai Érseki Kincstár:** Klasszikus értelemben vett kincstár (mint értékes tárgyak gyűjtőhelye) már a korai századok kalocsai érsekei is létesítettek. Az Érseki Kincstár első állandó kiállítását az egyházmegyét alapító Szent István király halálának 950. évében, 1988. augusztus 19-én nyitotta meg Dr. Dankó László kalocsai érsek. Érseki Kincstár feladatköre a hatályos SZMSZ szerint: „Az Érseki Kincstár ... feladata a főegyházmegye területén található történelmi és művészettörténelmi értékű tárgyi anyag gyűjtése, nyilvántartása, megőrzése és restaurálása, tudományos feldolgozása és publikálása, valamint kiállításokon és más módon történő bemutatása. Az Érseki Kincstár szakmai segítséget nyújt a főegyházmegye templomaiban, plébániáin található műkincsek állagmegóvásához, a megfelelő őrzési feltételek kialakításához. Szükség esetén gondoskodik a különösen veszélyeztetett állapotú műtárgyak központi, kalocsai raktárában történő elhelyezéséről. Elősegíti a főegyházmegye területén a műtárgyvédelmi szempontok érvényesülését.”

A városban működő Kalocsai Települési Értéktár Bizottság feladata, hogy szervezze a Kalocsa város közigazgatási területén fellelhető nemzeti értékek azonosítását, elbírálja a települési értéktárba történő felvételre irányuló javaslatokat, létrehozza a településen fellelhető nemzeti értékek adatait tartalmazó gyűjteményt, valamint javaslatot tegyen a Magyar Értéktárban nyilvántartott nemzeti értékek hungarikummá nyilvánítására.

Kalocsa egyik kincse, értéke a **hungarikumok gyűjteményében is szereplő írás, hímzés, pingálás**. Az ezen értékre épülő kalocsai népművészeti kultúra és néptánc megőrzésére és népszerűsítésére nagy erőfeszítéseket tesz a város vezetése.

A településen rendszeresen megtartott, kiemelt népszerűségnek örvendő országos, nemzetközi hírű rendezvények az alábbiak:

- **Duna-menti Folklor Fesztivál:** közel 4 évtizede, 1973 óta a Duna menti népek egyetértésének és barátságának jelképeként nyár közepén tartott öt napos rendezvény, ahol kézműves foglalkozások, néptánci táncházak, néptánc-bemutatók és színházi programok, várják a folklór iránt érdeklődőket. A határokon átívelő fesztivál három évente kerül megrendezésre, a következőre 2017-ben lehet számítani.
- **Kék Madár Fesztivál:** az azonos nevű Alapítvány által rendezett fesztivál a beteg gyermekek megsegítéséről szól. A **24 évre visszatekintő zenei és ösztönművészeti fesztivál** bevételeit a környéken lakó beteg gyermekek családjainak juttatja el az Alapítvány.
- **Kalocsai Paprikafesztivál: 27 évadra visszatekintő fesztivál,** mely a város legfontosabb fesztiválja címet is viseli. 18 évvel ezelőtt kiegészült a Paprikás ételek Főzőversenyével. A fesztivál idején a város teljesen átalakul, a Bor és Pálinka utca, Kézműves Vásár, Pingálós Bemutató és természetesen Paprika utca várja az érdeklődő közönséget.

A településen rendszeresen megtartott, nagy népszerűségnek örvendő helyi, esetleg járási vonzáskörzettel bíró rendezvények az alábbiak:

- **Majális:** az újonnan felújított Érsekkertben. A tematikus programelemek mellett vidámpark, kirakodó-, és helyi termelők vására várta a helyszínre érkezőket. Egyébként önmagában is igazi kikapcsolódást nyújt a zöld, fás környezet, melyet az Érsekkert kínál. A gyermekeknek szóló szabadtéri programok, illetve a régi idők majálisainak hangulata évről évre egyre több helyi és környékbeli látogatót vonz.
- **Sárkányhajó Kupa:** 2016. évben már 6. alkalommal került megrendezésre a Kalocsa Kulturális Központ (KKK), a Gyermek és Ifjúsági Önkormányzat (GYIÖK), valamint a Kalocsai Sport Egyesület (KSE) közös szervezésében az igen nagy népszerűségnek örvendő háromnapos rendezvény, verseny.
- **Szent Iván éji mulatság:** Az évtizedek óta megrendezendő mulatság apropója a nyári napforduló, az év legrövidebb éjszakájának ünnepe, melyet tradicionálisan az ősi hagyománynak számító tűzgyújtással, tűzugrással ünnepelnek. 2016-ban a kalocsaiak mellett a térség több településéről érkező, összesen húsz táncscsoport mintegy félezer táncossal képviseltette magát. A könnyűzenei programok mellett néhány éve már a Múzeumok Éjszakája is ezen rendezvény-sorozat keretében látogatható Kalocsán.
- **Szent István Napok:** A történelmi múlt felelevenítésének méltó ünnepe. „Kalocsa az ezer éves város” egyidős a magyar állammal, az itt lévő érsekséget 1001-ben alapította István király, melynek első érseke a királyi koronát hozó Asztrik apát volt. A kétnapos, programokban bővelkedő rendezvény a kalocsaiakon kívül a járás településeinek lakosait is egyre nagyobb számban vonzza.

A térség igyekszik tenni azért, hogy értékei, kultúrája a távolabb élők előtt is ismertté váljon. A 3 önkormányzat (Kalocsa – Hajós - Dunapataj), 4 vállalkozás és egy – 48 tagból álló – egyesület részvételével működő TDM hivatott Kalocsa és térségének történelmi-kulturális, vallási értékeit, hagyományait megőrizni, és ezen értékeket az ide látogató vendégek részére bemutatni.

3.1.3.) Közszolgáltatások

Kalocsa a kalocsai járás járásszékhely települése megfelelően kiépült infrastruktúrával és közszolgáltatásokkal. (5. sz. melléklet – Kalocsa közszolgáltatásai)

Az önkormányzat kötelezően vállalt feladatai mellett széleskörű önként vállalt feladatokkal (pl. gyógyfürdő és uszoda üzemeltetése) igyekszik a város élhetőségét emelni. Bár az elmúlt évek állami fenntartásba vételei jelentősen csökkentették az önkormányzati feladatokat, az elvégzendő feladat megmaradt, azonban állami szerv felügyelete, végrehajtása alá tartozik.

Működik a városban több mint 70 ezer fős ellátási körzettel rendelkező, mintegy másfél évtizede 2 Mrd Ft címzett támogatásból felújított kórház és szakrendelő, járási hivatal (azon belül: kormányablak, gyámügy, építésügy, földhivatal, egykori munkaügy, népegészségügy, állategészségügy és élelmiszerlánc-biztonság), de a KLIK megalakulása sem csorbított Kalocsa iskolaváros mivoltán, a bölcsődétől a főiskoláig minden oktatási szint megtalálható. Sőt a speciális nevelési igényű gyerekek általános iskolai, majd szakiskolai képzése is elérhető a városban. A művészet iránt fogékony gyerekek pedig az alapfokú művészeti iskolában képezhetik magukat.

Az időskorúak bentlakásos intézménye mellett a közelmúltban végrehajtott pályázatnak köszönhetően (TIOP-3.4.1.A-11/1-2013-0001) a társadalomba integrált formában, a kitagolási stratégiát megvalósítva működik az értelmi fogyatékosok bentlakásos otthona. Mindezek mellett idősek és értelmi fogyatékosok nappali otthona is elérhető ugyanúgy, ahogy a szociális alapszolgáltatások széles köre (étkeztetés, házi segítségnyújtás, családsegítés, idősek klubja, tanyagondnoki szolgáltatás).

Mind oktatási, mind pedig szociális téren az önkormányzati, állami fenntartás mellett egyházi és civil fenntartó is működik Kalocsán.

Az egyes közszolgáltatási szegmensek körében megvalósított állami fenntartásba vétel több éves tapasztalata alapján kimondható, hogy a szolgáltatások nyújtása terén jelentős fennakadás nem nehezítette az ellátást.

Számos közigazgatást érintő Európai Unió pályázatot valósított meg az önkormányzat az elmúlt költségvetési ciklusokban:

Projekt címe	Azonosító száma
Értelmi Fogyatékosok Nappali Intézménye felújítása, bővítése	HEFOP-4.2.1-P-2004-10-0102/4.0
Kalocsa-NET szélessávú Internet hálózat önkormányzat általi kiépítése	GVOP-4.4.2.05/1-2005-10-0011/4.0
Kalocsa, Kunszt utcai óvoda komplex akadálymentesítése	DAOP-4.3.1-2007-0037
Kalocsa Rendelőintézet Akadálymentesítése	DAOP-4.3.1-2007-0029
Szervezetfejlesztés a Kalocsai Polgármesteri Hivatalban	ÁROP-1.A.2/A-2008-0185
A Szociális Alapszolgáltatási és Szakellátási Központ Időskorúak Otthonának (Kalocsa, Bem apó u. 19.) korszerűsítése	TIOP-3.4.2-08/1-2008-0012
A kalocsai és a solti városi könyvtárak szolgáltatási infrastruktúrájának összehangolt fejlesztése, a fogyatékkal élők igényeinek figyelembe vételével	TIOP-1.2.3.-09/1-2009-0009

Projekt címe	Azonosító száma
Kalocsai bölcsőde fejlesztése, kapacitásának bővítése	DAOP-4.1.3/B-09-2009-0003
Kalocsa Városi Kórház - Rendelőintézet Tüdőgondozó szakellátó épület komplex akadálymentesítése	DAOP-4.3.1-09-2009-0014
Kalocsa Városi Önkormányzat Kórház- Rendelőintézet központi gőzkazánjainak cseréje, a HMV ellátáshoz és a műtőklímák hűtéséhez napkollektorok telepítése, a technológiai gőzellátás korszerűsítése	KEOP-5.3.0/B/09-2009-0040
Kertvárosi Általános Iskola fejlesztése	DAOP-4.2.1/2/2F-2f-2009-0016
Kalocsa Szőlők városrész integrált szociális városrehabilitáció	DAOP-5.1.1-2f-2009-0001
Kalocsa, Hunyadi u. 82. szám alatti ingatlan, mint közösségi ház fejlesztése	DAOP-4.1.3/C-09-2009-0007
Asztrik tér 5-7. komplex akadálymentesítése	DMTA-Norvég-2009/01-09
Szent István Gimnázium komplex akadálymentesítése	DMTA-Norvég-2009/03-05
Kalocsa, mint kistérségi székhely integrált fejlesztése	DAOP-5.1.2/A-09-2f-2011-0002
Kísérletekkel könnyebb!	TÁMOP-3.1.3-11/2-2012-0004
Kalocsa, Malom utcai bentlakásos intézmény kiváltása	TIOP-3.4.1.A-11/1-2013-0001
Épületenergetikai fejlesztés Kalocsán (Csokonai Utcai Óvoda, Zöldfa Utcai Óvoda, Városháza, Szent István Gimnázium, Szociális Alapszolgáltatási és Szakellátási Központ)	KEOP-5.5.0/A/12-2013-0172
Kalocsa város, közvilágítás energiatakarékos átalakítása	KEOP-5.5.0/A/12-2013-0226
Öko pont létrehozása - fenntarthatóbb életmóddal egy zöldbb Kalocsáért	KEOP-6.2.0/B/11-2013-0005
Sportcsarnok (6300 Kalocsa, Martinovics 2.) épületén napelemes rendszer kiépítése	KEOP-4.10.0/A/12-2013-0004
Városi sporttelep I- es bekötés épületén napelemes rendszer kiépítése	KEOP-4.10.0/A/12-2013-0013
Városi sporttelep II- es bekötés épületén napelemes rendszer kiépítése	KEOP-4.10.0/A/12-2013-0103
Kalocsa és Környéke Társult Óvodája, Bölcsődéje - Zöldfa utcai Tagóvoda épületén napelemes rendszer kiépítése	KEOP-4.10.0/A/12-2013-0177
Gyógyfürdő és Uszoda I-es bekötés épületén napelemes rendszer kiépítése	KEOP-4.10.0/A/12-2013-0246
Kalocsa és Térsége Társult Általános Iskolája - Kertvárosi Általános Iskola épületén napelemes rendszer kiépítése	KEOP-4.10.0/A/12-2013-0265
Kalocsa és Térsége Társult Általános Iskolája - Eperföldi Általános Iskola épületén napelemes rendszer kiépítése	KEOP-4.10.0/A/12-2013-0354
Szervezetfejlesztés Kalocsa Város Önkormányzatánál	ÁROP-1.5.2013-0116

Kalocsa Városában a fenti közszolgáltatási (oktatás, egészségügy, szociális ellátás, közigazgatás, kultúra) területeken kívül további, önkormányzati feladatként végzett tevékenységek EU-s forrásból való fejlesztése történt meg az elmúlt években (legjelentősebbek):

Projekt címe	Azonosító száma
Kalocsa város belterületi önkormányzati tulajdonú utak korszerűsítése, felújítása, megerősítése 2007. I. ütem	DAOP-3.1.1/B-2007-0031
Kalocsa, Petőfi utca és Negyvenszállás településrész közötti kerékpárút kiépítése	DAOP-3.1.2-2007-0035
Kalocsa autóbusz pályaudvar építése	DAOP-3.2.1-2008-0006
Kalocsa város belterületi önkormányzati tulajdonú utak korszerűsítése, felújítása, megerősítése 2008.	DAOP-3.1.1/B-08-2008-0036
Kalocsa önkormányzati belterületi utak fejlesztése 2010.	DAOP-3.1.1/B-09-2009-0037
Kalocsa, kerékpárforgalmi hálózat fejlesztése	DAOP-3.1.2/A-09-2009-0004
Kalocsa-Meszes Duna-part aktív turisztikai fejlesztések	DAOP-2.1.1/E-09-2009-0003
Vízvédelmi rendszerek fejlesztése a Kalocsai kistérségben	DAOP-5.2.1/A-11-2011-0014

Az Uniós projektek mellett sok egyéb (alapítványi, minisztériumi, hazai) forrás felhasználása is megtörtént Kalocsán számos területen.

Az Európai Uniós pályázati forrásból Kalocsa városban megvalósított fejlesztések teljes listáját az 6.1. és 6.2. sz. melléklet tartalmazza.

3.1.4.) Társadalmi jellemzők

Kalocsa várost az országos trendekhez hasonlóan kedvezőtlen demográfiai folyamatok jellemzik. A város lakossága a születési rátát rendre meghaladó halálozás miatti természetes népességfogyás, valamint a városból való - nem ritka esetben külföldre történő - elvándorlás magas aránya miatt folyamatos népességveszteség jellemzi. Az elvándorlás elsősorban a magasabb iskolai végzettségű fiatalok körében jelentős. Ez együtt jár egyrészt az aktív korúak csökkenésével, amivel bizonyos szakmákban munkaerőhiány alakul ki, másrészt az idős korosztály részesedésének növekedésével, ami a szociális-egészségügyi ellátórendszerekre ró egyre magasabb terhet. Mind a foglalkoztatottság, mind a jövedelmi helyzet terén Kalocsa, járásának legjobb értékekkel rendelkező települése.

A 2011. évi népszámlálási információkból kiolvasható, hogy Kalocsa a 3. legnagyobb népsűrűségű település Bács-Kiskun Megyében – Kecskemét és Baja mellett. A kalocsai és bajai járásban található lakások a legellátottabbak, legkomfortosabbak a megyében, viszont megyei átlagban a kalocsai járásban él a legkevesebb gyermekkorú.

A 2011. évi népszámlálási adatokból kitűnik, hogy Kalocsán a megyei átlagot meghaladó a német (6%) és a horvát (1,9%) kisebbség aránya, és magas a cigány nemzetiségűek aránya is (4% feletti).

Kalocsa kifejezetten befogadó város, hiszen a kisebbségekkel való együttélés mellett meg kell említeni a közelmúltban megvalósított kiváltási stratégiát az értelmi fogyatékosok körében, melynek eredményeként a társadalomba integráltan élnek az addigi intézményi lakók. De évtizedek óta működik a városban női börtön, és elmondható, hogy az ország egyetlen női fegyháza is itt lelt otthonra. A másokkal

való megszokott együttélésnek régi pillére az évtizedeken át a városban működő két sorkatonai lakatya (Foktői út és Miskei út), illetve a ma már a környékbeli önkormányzat tulajdonát képező repülőtéren állomásozó egykori orosz, szovjet kontingens.

Kalocsa hagyományosan iskolaváros és ilyen téren központi szerepet tölt be a járásban. A város és az állam között létrejött új fenntartási struktúra hatására viszont lecsökkent az oktatott szakmák száma. A városban felsőfokú oktatás is működik, azonban sajnálatos módon alacsony a nappali tagozatos hallgatók létszáma. A főiskola jövőbeni működése, léte nem ismert.

Kalocsa város történelmi múltja, illetve a tárgyiasult és a hagyományokban megtestesülő kultúrája fontos identitást képző, erősítő tényező. A kalocsai minta, a fűszerpaprika –a város hungrikumai- olyan értékek, melyekre alapozhat a helyi társadalom.

Nyári programsorozatok, változatos sportolási lehetőségek, valamint kiterjedt civil szervezeti élet erősíti a település társadalmi kohézióját. Kalocsa városa intenzív sportélettel büszkélkedhet. Különösen népszerű a labdarúgás, a kézilabda, a röplabda, a karate, illetve a vízi sportok közül az úszás és az evezés. Emellett sokan foglalkoznak lövészetel, lovassporttal, motoros-, sárkány-, vitorlázórepüléssel, ejtőernyőzéssel, birkózással, súlyemeléssel, kosárlabdával. (Teljes felsorolás a 7. sz. mellékletben.)

A Központi Statisztikai Hivatal honlapján elérhető, 2011. népszámlálási adatok szerint Kalocsa lakónépességének száma az „év közepén” 16.264,5 fő, míg az állandó népesség száma 16.833 fő. A népesség kor és nemek szerinti megoszlása az alábbiak szerint alakult:

04. ábra: Állandó népesség nemek szerinti megoszlása Kalocsán

Neme / Korcsoport	Nők	Férfiak	Összesen
0-14 éves	1 023	1 063	2 086
15-19 éves	406	390	796
20-29 éves	1 047	1 114	2 161
30-39 éves	1 204	1 318	2 522
40-49 éves	1 229	1 199	2 428
50-59 éves	1 226	1 113	2 339
60-64 éves	741	551	1 292
65-X éves	2 069	1 140	3 209
Összesen	8 945	7 888	16 833

Forrás: www.statinfo.ksh.hu

Amint az ITS készítői megfogalmazták: Sokszínű és sokrétű civil szerveződés jellemző Kalocsa városára, amit jól reprezentál az aktív civil szervezetek száma. A városban 2015 év elején összesen 243 darab bejegyzett civil szervezet működött. A szervezetek a közösségi élet szinte minden területét lefedően megtalálhatóak a városban, legnagyobb számban az egészségügy, oktatás, sport, kultúra, szabadidős tevékenységek területe emelhető ki.

- 17 egészségügyi,

- 11 érdekképviseleti,
- 22 intézményi,
- 5 környezetvédelmi,
- 3 közbiztonsági,
- 38 kulturális,
- 41 oktatási,
- 40 sport,
- 21 szociális,
- 13 természetvédelmi,
- 1 tűzoltó civil,
- 31 egyéb.

Ezen nagyszámú civil szerveződés egyik nagy problémája a nem elegendő közösségi - akár szabadtéri, akár fedett – tér.

A civil szervezetek körében még mindig elmondható, hogy zömében hazai forrást igényelnek (NEA, NCA, NKA, NTP, TAO, stb.), és kevésbé támaszkodnak EU projektek megvalósítására. Üdítő példa azonban a Logikusakk Egyesület a közelmúltban megvalósított „Közösségi Összefogás Kalocsán – hogy a család érték maradjon!” c. TÁMOP-5.5.1.B-11/2-2011-0023 az. sz. projektjével.

A vállalkozások zömében OFA alapból a munkavállalók megtartásának könnyítéséhez nyújtanak be támogatási igényeket, és szintén nem jellemző az EU támogatott projektek iránti törekvés, az üdvözítő pár kivételtől eltekintve, akik TÁMOP, GOP, KEOP illetve GINOP-ra, KEHOP-ra pályáznak. (Pl. a HACS tag Ferdinánd és Tsa Kft. a már megvalósult TÁMOP-1.1.2-11/1-2012-0001 és a jelenleg is futó GINOP 5.2.1-14-2015-00001 projektjével.)

Bár a város adóerő-képessége meglehetősen szerény (18.448,- Ft/fő), az itt élők az életminőséget tekintve mégis egy relatíve magasabb színvonalat élvezhetnek, hiszen a város kifejezetten rendezett, sokrétű szórakozási, kikapcsolódási lehetőséget biztosít.

3.1.5.) A település gazdasága

A város fő gazdasági és szolgáltató területei külső munkahelyi övezetet alkotva fogják körül a várost, elsősorban északi, keleti és déli irányból. Elhelyezkedésüket a közlekedési kapcsolatok (51-es sz. főút, vasút) is befolyásolják. Kalocsa elsősorban a kis foglalkoztatotti létszámmal működő családi mikro- és kisvállalkozások otthona. Adottságait tekintve jelentős potenciál van a mezőgazdaságban, azonban a feldolgozó kapacitások visszaszorulása miatt a gazdasági struktúra részben az ipar felé mozdult el. Az elmúlt évek gépjárműgyártási fejlődése Kalocsa környékére is hatást gyakorolt, hiszen több közép- és nagyvállalkozás is beszállítóvá vált. A város térségének szolgáltató központja is egyben, amely turisztikai centrum szerepében is megnyilvánul.

A kalocsai vállalkozások jelentős része mikro-vállalkozás, ami a megyei összes mikro-vállalkozás közel 3,8 százalékát teszi ki. A megyei kisvállalkozások mintegy 3,3 százaléka található Kalocsán.

A kalocsai foglalkoztatottak nagy része a szolgáltatás területén dolgozik, az ipar és a mezőgazdaság szerepe együtt teszi ki az összes vállalkozás egynegyedét. A legkisebb mértékben a mezőgazdasági cégek vannak jelen.

A Sárközi kistájon a mezőgazdaság, a földművelés fokozatosan elvesztette meghatározó szerepét, és helyette az ipar és szolgáltatások fejlődése volt meghatározó. Ennek eredményeként a falvak egy-egy vonzáskörzetbe csoportosultak a mezővárosok körül. Napjainkban Bács-Kiskun Megye középső területein, így Kalocsán is a homokhátsági sajátosságokra, hagyományokra alapozva, kialakult egy erős kis- és középvállalkozásokkal jellemezhető térség, melyet a szakirodalom a Duna-Tisza közli vállalkozói hátsággént definiál. A mezőgazdaság egyéb legfontosabb terményei közt szerepelnek a búza, kukorica, szalastakarmány, napraforgó és mintegy 20 zöldségfajta (fokhagyma, vöröshagyma, zöldborsó, zöldbab stb.).

A legtöbb vállalkozás a kereskedelem és gépjárműjavítás területén működik, de jelentős a feldolgozóipari illetve szakmai, tudományos, műszaki tevékenységi területen működő vállalkozások száma. Annak ellenére, hogy a foglalkoztatásban szerepük kicsi, 37 darab mezőgazdasági vállalkozás működik a városban, de ennek oka lehet a vállalkozások jó gépesítettsége is.

Kalocsa történelme során mindig meghatározó volt a mezőgazdaság szerepe, ezt bizonyítja a mezővárosi rangja. A 20. század elejétől a fűszerpaprika termelés és feldolgozás volt a legjelentősebb, a világon elsőként hivatalosan itt indult meg a fűszerpaprika nemesítés. Az utóbbi években visszaesett a termelés és a mezőgazdaság gépiesítése következményeként az aluliskolázott népesség munkanélkülivé vált.

A helyi őstermelők a város piacán egyre kevésbé tudnak érvényesülni, mert a központosított (nem helyi) termelők, illetve a bevásárlóközpontok kiszorítják őket. A lakosság számára a piac elveszítheti népszerűségét a piacon található nem helyi termékek és az újonnan betelepült szupermarketek elszívó ereje miatt.

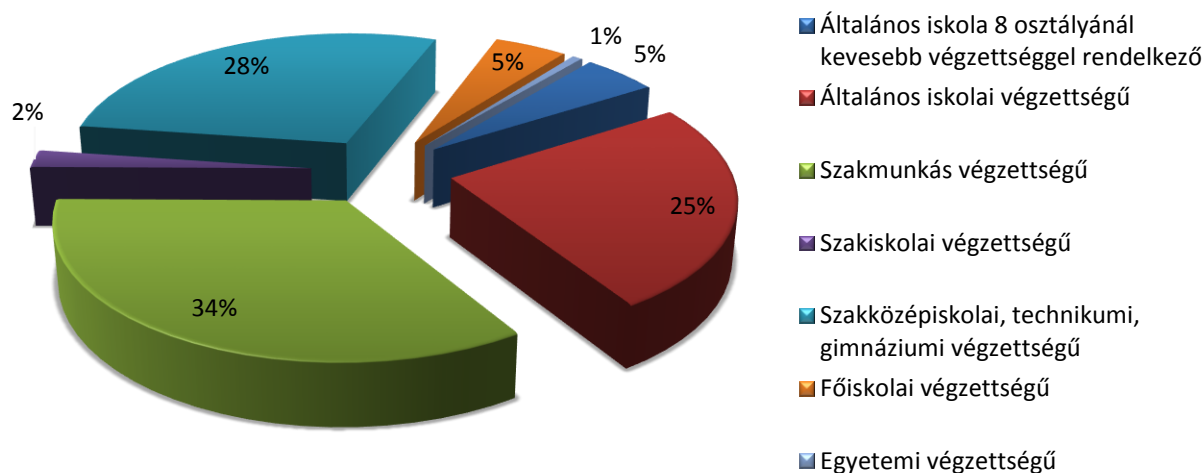
05. ábra: Nyilvántartott álláskeresők korcsoport szerinti megoszlása Kalocsán

Korcsoport / Évek száma	2011	2012	2013	2014	2016
0-18 éves	11	11	11	10	12
19-20 éves	35	57	39	46	13
21-25 éves	152	192	138	132	89
26-30 éves	143	174	110	114	59
31-35 éves	137	145	117	95	58
36-40 éves	145	149	112	120	73
41-45 éves	132	127	103	92	79
46-50 éves	109	151	96	103	64
51-55 éves	107	143	98	82	65
56-60 éves	76	120	108	82	58
61-X éves	6	5	11	18	56
Összesen	1053	1274	943	894	626

Forrás: www.statinfo.ksh.hu

Az idősből kitűnik, hogy az utóbbi években folyamatos csökkenés tapasztalható az álláskeresők számát tekintve. Jelentősen mérséklődött a munkatapasztalattal már rendelkező, 25-45 év közötti korosztály körében az álláskeresők száma.

06. ábra: Nyilvántartott álláskereső végzettség szerint Kalocsán – 2016. július

Forrás: Bács-Kiskun Megyei Kormányhivatal Kalocsai Járási Hivatala Foglalkoztatási Osztály

A diagram jól szemlélteti, hogy 2016. nyarán a kalocsai álláskeresők 2/3-a érettségi bizonyítványnál alacsonyabb végzettséggel rendelkezik, míg pl. az egyetemi diplomával munkát keresők alig 1%-át teszik ki az álláskeresőknél.

A 2016. júniusi-júliusi munkaerő-piaci statisztikákat megvizsgálva, néhány szembeötlő adattal találkozhatunk:

- a kalocsai járásban a legmagasabb a közfoglalkoztatottak száma (1.825 fő) a 11.933 fős megyei keretből – míg a kalocsai járás népessége Bács-Kiskun Megye népességének 10,09%-át teszi ki, a megye közfoglalkoztatottjainak mégis a 15,29%-a a kalocsai járásban található, tehát arányuk kifejezetten meghaladja a megyei átlagot;
- mindezek mellett a megyei 6,9%-os munkanélküliségi rátát meghaladó, 8,4%-os a járási munkanélküliek aránya.

Mindezen számok egyértelműen alátámasztják, hogy Kalocsán és környékén nincs elegendő munkahely a munkaerőpiacon lévő munkavállalók felszívása érdekében. Ugyanakkor szükséges megjegyezni, hogy az országos problémához hasonlóan környékünkön is egyre nehezebb bizonyos szakipari munkásokat vagy bizonyos diplomával rendelkező szakembereket találni az egyes álláshelyekre. Vidékünkön is megjelent tehát a strukturális munkanélküliség.

A kiemelkedő számú közfoglalkoztatás mellett a végzett munka színvonala is kifejezetten magas. Kalocsa Városa 2016. évben 3 területen nyújtott be igényt a **startmunka mintaprogramban** való részvételre (az elmúlt évek sikereire, eredményeire építve – a Polgármesteri Hivatal ill. a Kalocsai Vagyonhasznosítási és Könyvvezető Kft. foglalkoztatásában).

- Helyi sajátosságokra épülő közfoglalkoztatás témakörben 112 fő foglalkoztatásával valósul meg az évekkel ezelőtti szintén közfoglalkoztatási programban létesített betonüzemi termelés.

Ma már két gyártósoron készülnek olyan építőelemek, melyeket a közúti és belvíz programban tud felhasználni a város. Kiegészítő tevékenységként a közfoglalkoztatási programokhoz asztalos és lakatos üzem is berendezésre került. Egyedi termékek mintái is készültek, melyek monolit beton, fa és acél alapanyagokból egyedi padok, kerékpártárolók, burkolatok létrehozására képesek a programban részt vevők.

- Belterületi közutak karbantartása témakörben 30 fő foglalkoztatásával valósul meg a 2014. óta fejlődő rendszer, melynek keretében már nemcsak javítást, karbantartást és felújítást végeznek a foglalkoztatottak, de megvalósul teljes terek nagyszabású kivitelezése, karöltve az értékteremtéssel és szakmai fejlődéssel. Sok helyszínen a betonüzem által gyártott építőanyag kerül beépítésre.
- Belvízelvezetés témakörben 15 fő foglalkoztatásával valósul meg a mintegy 50 km-nyi városi nyílt elvezetésű árokrendszer ütemezett, tízévente esedékes takarítása, tisztítása, javítása, fejlesztése.

Szintén 3 területen nyújtott be igényt 2016. évben a **startmunka mintaprogramban** való részvételre a Kalocsai Parkgondozó és Közszolgáltató Nonprofit Kft.:

- Helyi sajátosságokra épülő közfoglalkoztatás témakörben 58 főt foglalkoztatnak
- Illegális felszámoló programban 15 fő vesz részt
- a bio- megújuló energia felhasználás program pedig 18 főt foglalkoztat

A városban a startmunka mellett közfoglalkoztatóként jelenik meg több szervezet is, melyek további néhány száz munkanélküli lakost próbálnak visszaterelni a munka világába a programoknak köszönhetően:

- Kalocsa Város Önkormányzata a Hosszabb távú közfoglalkoztatási program keretében további 22 fő (jellemzően irodai, adminisztratív munkát ajánlott, néhány fő fizikai hellyel kiegészülve)
- A roma kisebbség számára elérhető Szociális Segítő Háló nevű programban 10 fő foglalkoztatása valósul meg
- Alsó-Duna-völgyi Vízyi Igazgatóság Kalocsai Szakasz mérnöksége

A jelen lévő vállalkozásokra – a fűszerpaprika kutatást kivéve - nemigen jellemző az innováció, bár a piaci igényekre való rendkívül gyors reagálást mégis több vállalkozás is sikeresen gyakorolja – példák erre az autópári beszállítók vagy a megújuló energiára alapuló cégek. Az önkormányzat mellett számos kalocsai vállalkozás nyert el uniós támogatási forrást. (6.2. sz. melléklet - A vállalkozói szféra Kalocsán megvalósított, EU támogatott projektjei)

A vállalkozások fejlődését szolgáló hitellehetőség 7 pénzügyi fiókban érhető el Kalocsán, és tucatnyi kiskereskedelmi lánc boltjai kínálják portékájukat a város lakosságának.

Turizmus: az utóbbi évek rendkívül alacsony vendégéjszaka számának oka arra vezethető vissza, hogy a turisták elszállásoltatása a városban nem megoldott. A város egyetlen szállodája, a Hotel Kalocsa wellness szálló 2012. évben megszűnt. Jelenleg 7 szálláshelyadó fizet vendégéjszakák után idegenforgalmi adót. Az utazási irodák 1 napra tervezik Kalocsa megtekintését és a turisták jellemzően nem a városban étkeznek. Ez megoldandó probléma. Kalocsa nagyon népszerű az ún. szállodahajók közönsége körében. Évente

mintegy 400 hajó kikötése történik meg a Duna-parton, azonban az így érkezőknek többnyire néhány órás programot szerveznek a városban, és az elszállásolás is a hajókon történik.

A turisztikai vonzerő növelésére az Önkormányzat számos erőfeszítést tesz, a színes programok miatt támogatja a hagyományápoló kulturális fesztiválokat. Kalocsa Szíve program (DAOP-2.1.1/G-13-2013-0001) keretében 2015. évben fejeződtek be a fejlesztések (épületek, múzeum felújítása, városközpont fejlesztése, érseki park fejlesztése, stb.).

3.2.) A HKFS-t érintő tervi előzmények, programok, szolgáltatások

3.2.1.) Külső koherencia, kiegészítő jelleg

A 2030-ig szóló **Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Konceptió** is említi a CLLD-t, mint a 2014-2020-as EU tervezési időszakában bevezetésre kerülő újszerű területi integrációs eszközt. A koncepció szakpolitikáiban érvényesítendő specifikus céljai közül az alábbi 3 célterületet is érintik a kalocsai helyi stratégiában tervezett tevékenységek:

- *Gyógyító Magyarország, egészséges társadalom, egészség- és sportgazdaság*
- *Életképes vidék, egészséges élelmiszertermelés és –ellátás*
- *Értéktudatos és szolidáris, öngondoskodó társadalom*

Jelen stratégia elkészülésének feltételeit a **Terület- és Településfejlesztési Operatív Program (TOP) 7.** prioritási tengelye jelöli ki. Előírja a jogosult városokban a civil szervezetek, a helyi lakosság, vállalkozások és önkormányzatok együttműködésében kísérleti jelleggel megvalósuló, közösségfejlesztést és helyi identitástudatot elősegítő, integrált, elsődlegesen közösségi és kulturális tartalmú, a helyi gazdaságfejlesztést támogató stratégiák elkészítését.

TOP forrásból a CLLD-n kívül Kalocsa az alábbi fejlesztéseket tervezi megvalósítani:

- iparfejlesztés
- óvodafejlesztés
- vízvédelem, csapadékvíz-elvezetés
- szociális alapszolgáltatások infrastruktúra fejlesztése
- turizmusfejlesztés

Ezen TOP projektek céljai, eredményei eltérnek a HKFS-ben tervezettektől, így a „kettős finanszírozás”, vagyis egyazon projekt két forrásból történő finanszírozása egyáltalán nem áll fenn Kalocsa vonatkozásában.

A TOP mellett az Emberi Erőforrás Fejlesztési Operatív Programot (EFOP), valamint a Környezeti és Energiahatékonysági Operatív Programot (KEHOP) lehet megemlíteni a HKFS-hez való esetleges kapcsolat miatt, hiszen az EFOP kiemelten foglalkozik a társadalmi együttműködés erősítésével, valamint a KEHOP keretein belül szerepet kap a környezeti szemléletformálás, amely szintén megjelenhet a HKFS műveletei között.

Jelen pályázati felhívás követelményeinek megfelelően a HKFS keretében a **Közösen Kalocsáért Helyi Közösség** nem fog olyan fejlesztést támogatni, illetve tevékenységet megvalósítani, amelyre más európai uniós felhívás keretében az érintett támogatást igénylő már elnyert pályázati forrást. A HACs vállalja, hogy a munkaszervezet igény esetén tanácsadást, információt nyújt a helyi szereplőknek más,

a HKFS hatókörén kívül eső felhívásokkal kapcsolatosan is, ezáltal erősíthető a helyi közösség forrásabszorpciós képessége. A beavatkozási területek/műveletek részletes bemutatását a 6.1 fejezet tartalmazza.

3.2.2.) A HKFS tartalmát befolyásoló fejlesztési prioritások/beavatkozási területek/projektek

Bács-kiskun Megye Integrált Területi Programja átfogó céljai közül elsődlegesen „Az emberek és a környezet harmonikus együttélésének megteremtése” és az „Egészséges és megújuló társadalom”, tematikus céljai közül pedig az „Élhető és életképes vidék” tartalmaz olyan megállapításokat, célkitűzéseket, melyekkel a kalocsai HKFS tervezett beavatkozásai összhangban vannak.

Kalocsa Város 2015-2019. évekre készült **Gazdasági Programja** úgy fogalmaz, hogy „Az élhető város víziójába szervezesen beletartozik a családok és fiatalok szabadidejének hasznos eltöltését segítő meglévő rekreációs övezetek fejlesztése és újak kialakítása, városi közösségi terek fejlesztése.”

Emellett megemlíti, hogy „Kiemelt beruházási területként kezeljük a játszóterek színvonalának további emelését, folytatva az elmúlt évek eredményeit.”

A településfejlesztési célok között a Program szerint „vigyáznunk kell erre az ezer év alatt kialakult, hagyományaiban gazdag városképre. Kiemelt szerep juthat a gyógyturizmusnak, a kerékpáros turizmusnak, a gasztroturizmusnak és a víziturizmusnak, és a kultúra iránt érdeklődők részére az értékekben gazdag hagyományos fesztiválok megszervezésének.”

A Kalocsa megújulásának 2011-2025 közötti programját tartalmazó **Haynald Városfejlesztési Terv** külön foglalkozik a hungarikummá lett kalocsai hagyománnyal: „A városban nagy szerepet kap az iskolai és a művészeti oktatás kereteiben zajló hagyományápolás. Célunk a térség településeinek környezeti, szellemi és művészeti értékeinek, hagyományainak gondozása és gazdagítása, Kalocsa kulturális központ funkciójának megerősítése, a kulturális sokszínűség megőrzése, kalocsai identitástudat erősítése.”

De nem hagyja szó nélkül a sport területét sem: „ösztönözni kívánunk minden olyan kezdeményezést, amely az egészséges életmódra nevelést, a pozitív magatartásminták elterjesztését célozza. Ebben kulcsszerepet játszik a sport, mint az egészséges élet nélkülözhetetlen része. Városunk feladata ezért az iskolai-, szabadidős-, és versenysport kiemelt támogatása, a lakosság sportolási lehetőségeinek bővítése, sportrendezvények és programok kínálatának bővítése.”

A középtávú terv szerint „az önkormányzat elsődleges célja a kalocsai családok boldogulásának az elősegítése, a megfelelő életkörülményeik biztosítása, ezáltal a gyermekek egészséges családban történő felneveléséhez való hozzájárulás. Célunk továbbá az ifjúsági közösségi aktivitás erősítése, a lokálpatriotizmus és a kalocsai identitás kialakítása, illetve erősítése a felnövő generációkban, ezáltal Kalocsa népességmegtartó erejének növelése, a személyiségfejlődéshez való hozzájárulás a különböző életszakaszok igényeinek és lehetőségeinek megfelelően, a szabadidő hasznos eltöltése iránti igény megteremtése.”

2015. évben készült el Kalocsa Város **Integrált Településfejlesztési Stratégiájának** Megalapozó Vizsgálata, melynek SWOT elemzése gyengéséggként említi, hogy a meglévő „közösségi terek nem elégítik ki a lakossági igényeket”, lehetséggként tekinti viszont a „közösségi terek fejlesztését uniós forrásbevonással” és a „sportlétesítmények fejlesztését, funkcióbővítését”. Szintén a SWOT nevesíti

lehetőségként „közösségi csónakházak létrehozását és a vízisportok népszerűsítését”. Ráadásul a kulturális értékek között tartja számon az ITS: „A Kalocsa határában kialakult falvakban (összefoglaló néven a Kalocsai Sárközben) ma is alkotó író-, pingáló- és hímzőasszonyok, valamint a helyi hagyományőrző csoportok, néptánc együttesek a kalocsai identitás őrzői és életben tartói.”

Az ITS olyan hálózatos projekteket említ, melyek vagy a jelenHKFS keretében megvalósíthatók, vagy azokat kiegészítő fejlesztések lehetnek:

- H2 - Turisztikai és rekreációs szolgáltatások hálózatos fejlesztése
- H6 - Szabadidő- és sport tevékenységek fejlesztése
- H7 - Közösségi terek fejlesztése

3.2.3.) A HKFS tartalmát befolyásoló, a település gazdasági és környezeti fejlődését és a befogadást támogató programok, szolgáltatások

A helyi **TDM szervezet** hivatott Kalocsa és térségének történelmi-kulturális, vallási értékeit, hagyományait megőrizni, és ezen értékeket az ide látogató vendégek részére bemutatni.

Az ITS rögzíti, hogy „Kalocsa város több, mint ezer éves történelmében mindig meghatározó szerepe volt az egyház jelenlétének. Az épített kulturális örökségek jelentős része a város magjában található katolikus érsekségnek köszönhető, melyre a város lakói mai napig büszkeséggel tekintenek. A térségi lakosság kohézióját a járasszékhelyen található mozi és színház mellett a kalocsai népművészeti kultúra megőrzése és a helyi néptánc gyakorlása is biztosítja. Az önkormányzat jelentős erőfeszítéseket tesz a hagyományok megőrzésére **kulturális pályázatok, illetve komplex nyári programsorozatok támogatása** révén. A **sport**, mint aktív kikapcsolódási tevékenység mindig **központi helyen szerepelt a kalocsai emberek szemében, a város vezetése a jövőben is fejlesztésekkel szeretné a sport népszerűségét fenntartani.**”

Kalocsa Városa jelezte részvételi szándékát a TOP keretében megvalósuló **megyei foglalkoztatási paktumban**, mellyel a helyi vállalkozások segítségét kívánja elérni.

A sportlétesítmények vonatkozásában az elmúlt években Kalocsa Városában több egyesület közreműködésével jelentős sportinfrastruktúra beruházás valósulhatott meg **TAO támogatási forrásból**. (8. sz. melléklet - TAO forrásból megvalósított pályázatok)

Tekintve, hogy az előzőekben tételesen említett, idézett, a város különféle időtávokra készült programjai, stratégiai dokumentumai rendre megemlítik a közösségi élet, a hagyományőrzés és a sport prioritásként való kezelését, kijelenthető, hogy a HKFS-ben rögzített projektötletek, fejlesztési célok teljes összhangot mutatnak a fejlesztési dokumentumokkal, és a TOP 7. prioritás keretében benyújtandó CLLD pályázati források remek kiegészítői lesznek a 2007-2013 időszaki Európai Unió, a TAO támogatási rendszeréből elnyert és egyéb hazai pályázati forrásoknak. A tervezett tevékenységek rendre ráépülnek, esetenként szervesen kapcsolódnak korábbi fejlesztések eredményéhez, akár infrastruktúráról, akár rendezvényekről, programokról legyen is szó.

TOP forrásból egyébként Kalocsa Város Önkormányzata az alábbi fejlesztéseket tervezi megvalósítani a 2014-2020-as költségvetési ciklus időszaka alatt:

- Iparfejlesztés - TOP-1.1.1.-15 - bruttó 800 M Ft
- óvodafejlesztés - TOP-1.4.1. - bruttó 400 M Ft

- vízvédelem, csapadékvíz-elvezetés - TOP-2.1.3. - bruttó 200 M Ft
- szociális alapszolgáltatások infrastruktúra fejlesztése - TOP-4.2.1. - bruttó 200-250 M Ft
- turizmusfejlesztés - TOP-1.2.1. - bruttó 150-200 M Ft

3.2.4.) Közművelődési relevancia

A közművelődési intézmények képviseltetik magukat a HACS-ban, a közművelődésre vonatkozó jogszabályokat és a helyi rendeleteket is betartva, kifejezetten jó az együttműködés a kulturális és közgyűjteményi intézmények, az önkormányzat, a civil szektor formális és informális közösségei között, így a HKFS szerinti célok megvalósítása termékeny együttműködő légkörben építhet erre a háttérre.

A Művelődési Központ és Színházat, a Kalocsai Tomori Pál Városi Könyvtárat, a Kalocsa Televíziót és a „Zöldebb Kalocsáért Központ”-ot (ÖKO Pont Iroda) is magába foglaló önkormányzati közművelődési intézmény, a Kalocsai Kulturális Központ és Könyvtár 2016. évi munkatervei, az azokban szereplő rendezvény-naptárak jól érzékeltetik, hogy mennyire színes a közélet Kalocsán, viszont az is látható, hogy a HACS által feltérképezett igényekre választ adó jelen fejlesztési koncepcióknak erős relevanciája van.

Ízelítő a közösségi klubok tevékenységéből, melyek szintén gyarapítják a kalocsai közösségi értékeket: Kreatív Hobby klub; Kalocsai Thália Társulat; Kalocsai Nyugdíjasok Egyesülete; Honvéd és Rendvédelmi Szervek Bajtársi Egyesülete; Szeretet Fénye Közhasznú Alapítvány Kalocsai Köre; „Segíts magadon!” - klub; Latin Ladies Táncklub; Művelődési Központ volt/nyugdíjas dolgozóinak összejövetele – klub; nyelvtanfolyamok gyermekeknek.

Kalocsa a helyi, járási és magyarországi kapcsolatain kívül számos testvérvárosi kontaktust épített ki, melyek egyik legfontosabb célja az európai identitás kialakítása, de jelentősen hozzájárulnak a közös események az összetartozás érzésének erősödéséhez, a két ország polgárai közötti személyes kötődések és barátságok, nem ritka esetben gazdasági kapcsolatok kialakulásához.

Meglévő testvérvárosi kapcsolatok, melyekre építeni lehet:

- Altino - Olaszország
- Betlehem - Palesztína
- Kirchheim Unter Teck - Németország
- Kúla - Szerbia
- Shenzhen - Kína
- Székelykeresztúr - Románia
- Totana – Spanyolország

Kalocsa Városa 2014. évben módosította, alkotta meg egységes szerkezetben (5/2014. (III.27.)) a helyi közművelődési feladatok meghatározásáról és ellátásáról szóló rendeletét, mely adott esetben akár eszközül is szolgálhat a HKFS eredményeinek fenntartásához a szereplők együttműködése rendszerének rögzítése által.

3.3.) SWOT analízis

A SWOT elkészítése a lakossági fórum, kérdőívek kiértékelése és a helyzetfeltárás ténymegállapításait követően a 2015. évben elkészült ITS-ben megalkotott elemzést alapul véve történt.

Erősségek	Gyengeségek
<ul style="list-style-type: none"> ✓ az eltartott népesség a megyei átlagnál alacsonyabb, az aktív korúak száma relatíve magas ✓ széles közművelődési lehetőségek, országhatárokon átnyúló fesztiválok ✓ színes kultúra a nemzetiségek magas számának köszönhetően ✓ jelentős történelmi múlt és hagyományok ✓ ezeréves egyházi központ, egyházi oktatási és szociális intézmények működése ✓ két kalocsai hungarikum ✓ járási kulturális, oktatási és szolgáltató központ, térségi egészségügyi (kórház) és szociális központ, akadálymentesített épületek ✓ a civil társadalom nagy aktivitása (több mint 200 bejegyzett szervezet), intenzív kulturális, rekreációs és sportélet ✓ a mezőgazdaság nagy hagyománnyal bír (pl. paprika), kiváló minőségű termőtalaj ✓ a magas hozzáadott értékű ágazatokban, a járműipari és építőipari vállalatok száma nő ✓ jó ellátással bíró ipari park és gazdasági terület várja a vállalkozások betelepődését ✓ erős szolgáltatói központi szerep, jelentős az állami, önkormányzati foglalkoztatottság szerepe – a közmunkaprogram népszerűsége kimagasló ✓ történelmi szakrális barokk, copf, klasszicista városmag fennmaradása, több mint száz régészeti lelőhely ✓ jelentős számú országos, valamint helyi védettségű műemlék ✓ a külső közúti kapcsolatok kedvezőek, négy közlekedési alágazat egyidejű jelenléte (közúti, vasúti, légi, vízi) 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ kiugró népességfogyás és fokozatos elöregedés, jelentős elvándorlás ✓ az alacsony képzettségű, státuszú, vagy hátrányos helyzetű lakosok magas aránya ✓ a szegregátumokban nagy az elmaradottság, fennáll a további leszakadás lehetősége ✓ közösségi terek nem elégítik ki a lakossági igényeket ✓ a városi sportlétesítmények túlszűfoltak ✓ a csökkenő költségvetési finanszírozás miatt egyre kevesebb forrás jut a civilek és rendezvények önkormányzati támogatására ✓ az örökségi értékek közösségi célú hasznosítása alacsony ✓ kevés a közép és nagy vállalatok száma, alig érzékelhető a vállalkozói együttműködés ✓ mezőgazdasági ellátó láncok nem jellemzőek, agrárvertikumok jelenléte nem jellemző ✓ a város egyetlen hotelje bezárt, a kisebb befogadóképességű panziók nem alkalmasak nagyobb számú látogató egyidejű elszállásolására, ezért 1 napos turisztikai célpont a település ✓ részben elavult állapotú, felújítandó az önkormányzati bérlakás állomány ✓ a jellemzően közintézményeknek helyt adó - műemlékvédelem és helyi védelem alatt álló - építmények nem forgalomképesek és magas a fenntartási, üzemeltetési és felújítási költségük ✓ közparkok aránytalan eloszlása jellemző a város egyes területein, a parkokból hiányoznak a közösség terek (sportolási lehetőség, játszótérek száma csökkent)

Erősségek	Gyengeségek
<ul style="list-style-type: none"> ✓ kedvező és megfelelő a városi úthálózat szerkezete, a belterületen magas a kiépített utak aránya, jelentős és forgalmas kerékpárút-hálózattal rendelkezik, gyalogosbarát közterületek ✓ a zöldfelületek népességhez viszonyított aránya kielégítő ✓ besorolás országos jelentőségű tájvédelmi övezetbe ✓ ökológiai folyosók, védett fasorok megléte ✓ a várost behálózó „Vajas-csatornarendszer” ✓ magas lefedettségű ivóvíz- és csatornahálózat ✓ kábeltelevíziós és szélessávú Internet hálózat kiépítettsége ✓ gyógyvízforrás található a Csajda-kertben, termálfürdő üzemel ✓ a városi levegő minőségi besorolása kedvező, ipari zajkibocsátás minimális 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ sok utcában koros fák találhatóak, máshol teljesen hiányzik a fásor ✓ Duna-híd hiánya ✓ a nagy átmenő forgalom (51. sz. főút) állagromló hatást gyakorol a műemlékekre és egyéb épületekre; nem készült el a tranzit tehermentesítő elkerülő út déli szakasza, és a belterületi 51-es átvezető szakasza ✓ belterületi burkolt utak minősége romlik, ami hozzájárul a zaj és rezgésterhelés fokozódásához, egyes belterületi közúti csomópontok közlekedésbiztonsági szempontból fejlesztésre szorulnak, kiemelten az országos utakon ✓ a vasúti vonalon szünetel a személyforgalom ✓ a szegényebb területeken elterjedt az illegális hulladéklerakás ✓ EU-s források nélkül önerőből az energiahatékonysági fejlesztések nem tudnak megvalósulni

Lehetőségek	Veszélyek
<ul style="list-style-type: none"> ✓ középfokú és felsőfokú oktatás piaci, vállalkozói igények szerinti alakítása ✓ ifjúsági program aktualizálása a vándorlási egyenleg visszaszorítására ✓ közösségi terek fejlesztése, funkcióbővítése ✓ jelentős belső rekreációs potenciál kiaknázása ✓ Kalocsa imázsában megjelenő hungarikumokra építő közösségfejlesztés ✓ sportlétesítmények fejlesztése, funkcióbővítése (TAO, uniós és egyéb forrásból) ✓ vízi turizmus fejlesztése (GINOP-7.1.2.) a Kajak-Kenu Szövetséggel konzorciumban ✓ termálfürdő és gyógyvíz jelenléte ✓ a térségi kultúra népszerűsítése, ápolása akár a környező települések összefogásával ✓ támogatási források biztosításával a civil szervezetek aktivitásának fokozódása 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Tomori Pál Főiskolában nincs államilag finanszírozott hely, emiatt jelentősen csökken a kihasználtság ✓ demográfiai trendek - gyermekszám további csökkenése ✓ a népességvesztés miatt megkérdőjeleződik a közintézmények fenntartásának rentabilitása ✓ érdeklődés, elkötelezettség hiányában feledésbe merül a népművészet és néphagyományok gyakorlása ✓ a kevés közösségi tér miatt hosszú távon visszaszorul a közösségépítés ✓ a sportlétesítmények túlszűfolttsága miatt elmarad a vágyott mozgásmennyiség, mindez az egészség rovására ✓ csökkenő állami normatív támogatás következtében a települési kohéziót erősítő intézkedések háttérbe szorulnak

Lehetőségek	Veszélyek
<ul style="list-style-type: none"> ✓ épületenergetikai felújításokkal és megújuló energia hasznosításával csökkenthetők a fenntartási költségek ✓ a növekvő elöregedés miatt a szociális intézmények fejlesztése, férőhelybővítése ✓ Paksot Kalocsával összekötő Duna-híd megépítése az egész térségre gazdasági fellendülést hozhat ✓ kulturális-, öko-, vízi- és rekreációs turizmusra való igény növekedése ✓ fejlesztési potenciállal bír a Vajas rekreációs célú hasznosítása ✓ fejlesztési potenciállal bír a Miskei úti csapadékvíz-tározó víz-, halgazdálkodási és turisztikai téren ✓ a parkok, közterek funkcióbővítése növeli népszerűségüket ✓ civil szervezetek bevonása a zöldfelületek önkéntes fenntartására (jelenleg is van rá példa) ✓ térfigyelő rendszer kiépítésének folytatása még jobban visszaszorítja a rongálásokat ✓ volt honvédségi területek hasznosíthatósága egyes területek kialakítására (egyres területek önkormányzati tulajdonba vétele folyamatban van) ✓ meglévő térségi kerékpárúthálózatok összekötése ✓ az EuroVelo 6 Duna-menti kerékpáros túraútvonal megléte, folytatása javítja a kerékpáros elérhetőséget ✓ az 51. sz. főút fejlesztése és az új Duna-híd építése tovább javítja a város külső kapcsolatait és logisztikai lehetőségeit ✓ megújuló energia hasznosításának népszerűsítése a lakosság és gazdasági szereplők körében (ÖKO Pont) ✓ gazdaságfejlesztési EU-s pályázati források bevonása ✓ mezőgazdasági feldolgozó ipar kialakításával az ellátói láncok erősödnek; a magas munkaigényű 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ a szegregált területek további térnyerése a nem megfelelő települési kohézió miatt ✓ a tanyás gazdálkodásból fakadó kulturális értékek eltűnnek ✓ lakosságszámra vetített vállalkozások száma alacsonyabb az országos átlagnál ✓ magas a tartós munkanélküliek száma, ugyanakkor nincs elegendő képzett munkaerő ✓ multinacionális kereskedelmi egységek betelepítése miatt csökken a helyi üzemeltetésű kisboltok szerepe ✓ a helyi piacon nem helyi őstermelők és kereskedők nehezítik a lokális termények értékesítését ✓ a szociális ellátó hálózat költségei a lakosság elöregedésével növekszik ✓ a közfoglalkoztatási program központi támogatás hiányában nem tud megvalósulni ✓ épületkorszerűsítések elmaradásával az intézmények fenntartási költségei tovább emelkednek ✓ fejlesztési célú EU támogatások folyósítása elmarad ✓ a klímaváltozás hatására növekszik a parkok fenntartási költsége ✓ barnamezős területek fejlesztése forrás hiányában elmarad ✓ antiszegregációs intézkedések kevésbé hatékonyak ✓ gazdasági területek beékelődtek a lakóterületbe, belvárosba, műemléki környezetbe ✓ a környezetvédelmi szempontokat a gazdasági érdekek háttérbe szoríthatják

Lehetőségek	Veszélyek
termények népszerűsítése; újra fellendül a hungarikum paprika-őrlemény népszerűsége ✓ magas hozzáadott értékű termelés elterjesztése ✓ vállalkozói összefogás erősítése	

3.4.) Fejlesztési szükségletek azonosítása

A fejlesztési szükségletek azonosítása során az elmúlt években készült dokumentumokon túl (ITS, ITP, Gazdasági Program, Haynald Terv, stb.) a tervezési munkát támogató egyéni és csoportos beszélgetések, interjúk, a kérdőívek kiértékelése, a lakossági fórumon elhangzottak illetve a HACS ülések és műhelymunkák segítették a stratégia íróit.

Kalocsa különleges elhelyezkedése, vonzó természeti környezete, gazdag történelmi múltja, hagyományai, hungarikumai lehetőséget teremtenek a kulturális, közösségalapú városfejlesztéshez. A globális kihívások kezelésében egyre nagyobb szerepet kapnak a helyi erőforrások, a helyi igények, a helyi megoldások, hiszen például a demográfiai trendek ellen nincs más lehetősége egy hasonló kisvárosnak, mint élhetőbbé, nyüzsgőbbé, vonzóvá tenni a lakókörnyezetet, mely megállítja a fiatalok elvándorlását, és biztonságot nyújtva segít a családalapításban. Ehhez szükség van a közösségépítés segítésére, a hagyományok átörökítésére, a lokálpatriotizmus ösztönzésére, a sportlehetőségek bővítésére és természetesen vállalkozásaink támogatására, hiszen elégtelen munkahely mellett nem várhatók eredmények.

A tervezési időszakban tehát Kalocsa városában a lakosság és a helyi akciócsoport egybecsengő véleménye szerint négy fő terület köré csoportosulnak a végrehajtandó feladatok, négy fő szükségletcsoport azonosítása történt meg:

1. Közösségépítés Kalocsán – fedett és szabadtéri közösségi terek létrehozásával, meglévők fejlesztésével, a helyszínekhez kapcsolódó rendezvények lebonyolításával. Lévéni, hogy az ember társas lény, a lélek egészségéhez nélkülözhetetlen a valahová való tartozás, a közösséghez való tartozás érzése. Egyik lehetőség, szükséglet gyermekeink közösségi életének színesebbé tétele, hiszen ők a jövő letéteményesei, ha bennük elvetjük az igény magvait, felnőtt korukban magától értetődő, bennük kifejlődött igényt fognak támasztani a közösségi életre. Ráadásul a gyermekeken keresztül rövid távon a szülők, nagyszülők, testvérek révén is megvalósul a közösségépítés. A rendezvények célközönsége a felnőtt lakosság is, hiszen akár kifejezetten a felnőtteknek, akár a családoknak rendezett események erős kapcsolatot képesek létrehozni emberek, csoportok között, mely kapcsolatok a közösség építésének egy-egy építőkövét biztosítják. A sokrétű programkínálat az építőkövek egymáshoz való erős, megbonthatatlan kapcsolatát hivatalos elősegíteni.
2. Sportélet és egészség támogatása Kalocsán – új sportágak infrastruktúrájának megteremtésével, meglévők fejlesztésével, az egyes mozgásformákhoz kapcsolódó rendezvények lebonyo-

lításával. Mozgás nélkül a mai rohanó világban nem tartható meg az ember egészsége. A mindennapi mókuserékből, taposómalomból muszáj kiszállni, a felgyülemlett feszültséget muszáj levezetni, melynek mi lenne a legjobb módja, ha nem a mozgás, a sport, legyen az egyszerű futás az izületkímélő borítású futópályán vagy a csapatszellemet is erősítő streetball esetleg kézilabda, kosárlabda a sportcsarnokban, de kiváló lehetőség az egyéni ügyességet megcsillantó gördeszka, vagy az erőt bemutató street workout, a technikára építő küzdősportok éppúgy, mint az újdonságnak számító teqball – falmászásról, lovas-sportról nem is beszélve. A sport a fizikai erő megőrzésén túl a közösségépítés fontos eszköze is.

3. A kalocsai hungarikumok, hagyományaink átörökítése – infrastruktúra biztosításával, rendezvények lebonyolításával. Ezeréves városunk gazdag múltja kötelezi arra a ma lakosságát, nemzedékét, hogy híres őseink még híresebb hagyományait, értékeit továbbörökítsük gyermekeink, unokáink számára, hogy mindennapi életük során is megtapasztalják azt, amit mások csak a történelemkönyvekből ismerhetnek. Az egészséges ember a gyökereiből táplálkozik, a múltjából merít erőt, hogy a jelen kihívásait legyőzve megélje a mindennapokat, és tapasztalatot gyűjtve alakítsa, biztosítsa jövőjét. Ehhez szükséges, hogy a hagyományok ápolása mellett elkötelezett lakótársaink lehetőséget, helyet kapjanak ezen elfeledőben lévő hagyományok ápolásában, megőrzésében, átörökítésében akár egy falusi disznótor, akár egy húsvéti locsolkodás testközelbeli bemutatásával. A hungarikummal készülő híres, méltán kedvelt kalocsai paprikás kácsi ismertségének növelését biztosíthatja például a város kemencéjének megépítése, de a közösségépítésnek is kiváló eszköze lehet egy közös sütögetés. Az írás, hímzés, pingálás hungarikum legnagyobb tömeget elérő eszközei a néptáncsoportjaink, melyek aktív tagjai közel félezerre tehetőek a tipegőtől egészen az idősekig. A mozgás, a tánc örömet nyújt, közösséget épít, felszabadít, kitartásra nevel és tartást ad.
4. Megélhetésünk biztosítása – vállalkozásaink támogatásával. Ahhoz, hogy az emberek testi-lelki egészsége biztosított legyen, közösség és sport iránti igényük megjelenjen, hagyományaik iránt elhivatottak legyenek, szükséges a biztos megélhetés, amit a munkahelyek, jellemzően a vállalkozások képesek biztosítani. Szükséges tehát a helyi vállalkozások igénye szerint olyan vállalkozói klubot létrehozni, melyben megoszthatják egymással jó gyakorlataikat, támogató tanácsokkal segíthetik egymás boldogulását az egyre szövevényesebb piacon és jogszabályi környezetben. De a munkatársak képzése is rendkívül fontos, hiszen mai világunk kifejezetten felgyorsult, folyamatos képzés nélkül elveszünk az újdonságok tengerében. A termelői piaccal a régi hagyományokkal bíró helyi, környékbeli zöldség- és gyümölcsstermesztők értékesítési lehetőségeit bővíthetjük, biztosítva a város lakosságának a friss és egészséges helyi élelmiszerekhez való hozzájutást. A fazekas alkotóház és kézműves-udvar fejlesztésével pedig olyan bemutatótér kialakítása biztosítható, mellyel az elfeledőben lévő, ma már inkább művészek nevezett régi, hagyományos kézműves szakmák interaktív bemutatása történhet meg az érdeklődők számára.

Összefoglalásul elmondható, hogy egyrészt szükség van a hagyományainknak, a kulturális örökségünknek, értékeinknek az élő, a mindennapokban magának helyet találó megőrzésére, hasznosításra.

sára, ugyanakkor nélkülözhetetlen, hogy a helyi közösségek értelmes, hasznos időtöltésben, kulturális, akár termelő, produktív szórakozásban egymásra találjanak és egymás megismerésén, egymás értékeinek felfedezésén keresztül befogadóbbá és együttműködőbbé váljanak.

Az 50%-ra csökkentett összegű támogatás megítélése ellenére, némiképp csökkentett formában, de a stratégia megvalósításával Kalocsa képes lesz bemutatni, hogy a fejlődés nemcsak a magas technológiai szint, nagyléptékű beruházások segítségével érhető el, hanem a társadalmi megújuláson keresztül is biztosítható.

4. A stratégia jövőképe

Kalocsa olyan sokszínű, vonzó, élhető város, amely közösségi tereivel, széleskörű sportolási lehetőségek biztosításával a lakosság különféle csoportjainak egyedi kulturális-, sport- és szabadidő eltöltési igényeit elégíti ki; az önkifejezés, az alkotómunka és a hagyományápolás eszközeinek segítségével az egymásra találó korosztályok és közösségek erősítik az összetartozás érzését, a kalocsaiság büszke megélését – biztosítva a fiatalok stabil pozitív jövőképén keresztül a város megmaradását.

5. A stratégia célhierarchiája

A célhierarchia felállítása során az elmúlt években készült dokumentumok felülvizsgálatán (ITS, ITP, Gazdasági Program, Haynald Terv, stb.), és az egyes ágazati helyi dokumentumok tanulmányozásán túl (mint pl. a Környezetvédelmi Program, Local Agenda vagy Esélyegyenlőségi Program) a releváns ágazati stratégiákban és a TOP-ban rögzített célok és prioritások mellett a tervezési munkát támogató egyéni és csoportos beszélgetések, interjúk, a kérdőívek kiértékelése, a lakossági fórumon illetve a tájékoztató fórumon elhangzottak továbbá a HACs ülések és műhelymunkák segítették a stratégia íróit.

5.1.) Átfogó célok

A feltárt hiányosságok pótlása, problémák orvoslása, igények kielégítése céljából, a jövőkép elérését vizionáló olyan átfogó célt fogalmaztunk meg, amelynek a megvalósulásához a stratégiában kidolgozottak valóban hozzá tudnak járulni.

Az „Értékeink mentén” című helyi közösségi fejlesztési stratégia átfogó céljaként fogalmazódott meg, hogy az elérhető közösségi terek és sportlétesítmények számának növelésével, minőségének emelésével teremtünk meg a korosztályok és közösségek aktívabb együttműködésének lehetőségét, a hagyományok átörökítését, továbbá Kalocsát tegyük minél élhetőbbé a város lakosságmegtartó erejének javítása érdekében.

5.2.) Specifikus célok

A stratégia megvalósításával, a négy fő szükségletcsoport (közösségépítés, sport élet és egészség, hagyományok, megélhetés) kielégítése érdekében a helyi akciócsoport az alábbi specifikus célokat kívánja elérni:

1. **Közösségi, sportcélú és kulturális terek széleskörű összefogáson nyugvó fejlesztése a társadalmi aktivitás, a közösségépítés növelése érdekében**

Kalocsa lakossága az elmúlt néhány évtized tapasztalatai alapján egyre aktívabb közösségi életet él.

Ezen növekvő igény kielégítése céljából újult meg 2010-ben a Hunyadi utcai közösségi ház földszinti része (DAOP-4.1.3/C-09-2009-0007) vagy létesült a szociális városrehabilitációs program keretében 2010-ben a Szőlők városrész sportcentruma (DAOP-5.1.1-2f-2009-0001), illetve újult meg a Meszesi Duna-parton található önkormányzati üdülő épülete (DAOP-2.1.1/E-09-2009-0003), valamint jött létre részben a városrehabilitációs pályázatnak köszönhetően (DAOP-5.1.2/A-09-2f-2011-0002), részben a Duna-Mecsek Területfejlesztési Alapítványnak, részben pedig a Jövőnk Energiája Térségfejlesztési Alapítványnak a támogatásával a Kubikus parki szabadidőpark.

Ide sorolhatók azonban a TAO támogatással megvalósult sportfejlesztések is vagy a kiemelt turisztikai program, a Kalocsa Szíve (DAOP-2.1.1/G-13-2013-0001) eredményei is.

Ezen létesítmények megújulását követően a kisebb-nagyobb helyi közösségek, egyesületek, baráti társaságok számos programot, magánrendezvényt, baráti összejövetelt szerveztek az

évek során, melyek sikerén felbuzdulva a közösségek infrastruktúra iránti igénye rohamosan nő. Mára kinőtte Kalocsa lakossága a rendelkezésre álló fedett és szabadtéri közösségi tereket, elkerülhetetlen az újak létrehozása. Ezen célt kívánja többek között kielégíteni az előkészítés alatt álló GINOP-7.1.2. (Aktív turisztikai hálózatok infrastruktúrájának fejlesztése) pályázat is, melyre a Kajak-Kenu Szövetséggel konzorciumban pályázik városunk.

Az 1. specifikus célhoz rendelt főbb eredmény indikátorok:

Indikátor megnevezése	Mérték-egység	Bázisérték 2016	Célérték
Városfejlesztés: Városi területeken épített vagy renovált köz- vagy kereskedelmi épületek	m ²	0	150
Városfejlesztés: Városi területeken létrehozott vagy helyreállított nyitott terek	m ²	0	600

2. Kalocsa népességmegtartó és –vonzó erejének növelése a helyi közösséget szolgáló kulturális, hagyományőrző és közösségi programok által

Kalocsa három, nemzetközi szinten is ismert, több évtizedes múlttal büszkélkedő rendezvénynek ad otthont (a népművészeti hungarikumot is népszerűsítő Duna-menti Folklor Fesztivál, Kék-Madár Fesztivál és a másik hungarikumra épülő Paprika Fesztivál), melyek évről-évre megmozgatják a város apraját-nagyját akár szervezőként, akár résztvevőként, akár csak látogatóként, nézelődőként. Emellett számos, kifejezetten a járás, de még inkább a város lakosságának szánt kisebb léptékű, ám annál kedveltebb program megrendezése színesíti a közösségek életét. (9. sz. melléklet – Jelentősebb kalocsai rendezvények, programok, események) Jellemzően inkább a nagyobb, de számtalan esetben a kisebb rendezvények is okot adnak az elköltözött családtagok, barátok hazalátogatására, a szétszakadt családok, baráti közösségek átmeneti egyesülésére. Ezen programok sikere illetve a Kalocsán élők szabadidejének közösségben történő minőségi eltöltése érdekében megfogalmazódott igény kielégítése céljából szükséges a lehetőségek számát bővíteni, a kínálatot szélesíteni, új rendezvényeket meghonosítani.

Emellett azonban a népességmegtartás érdekében szükséges szemléletformáló akciók szervezése, ismeretanyag átadását szolgáló programok, képzések, kezdeményezések végrehajtása, hogy az újjal minél többen megismerkedhessenek, a változásokat minél többen befogadják.

A városi rendezvények sikerén felbuzdulva, egyre több baráti közösség keresi a helyet és forrást saját kis programjaik megvalósítása céljából. Ezen kezdeményezések szárba szökkenéséhez kiváló lehetőséget teremt a CLLD forrás, elérve a közösségek fennmaradását, fejlődését, tagjai életminőségének javulását, végső soron városunk vonzerejének, lakosságmegtartó erejének növekedését.

A 2. specifikus célhoz rendelt főbb eredmény indikátorok:

Indikátor megnevezése	Mérték-egység	Bázisérték 2016	Célérték
Közösségi szinten irányított városi helyi fejlesztési stratégiával érintett települések lakosság száma – a programokban résztvevő lakosok száma	fő	0	10.000
A kormányzati, önkormányzati, ill. társadalmi partnerek vagy nem önkormányzati szervezetek által a HKFS keretében tervezett és végrehajtott programok száma	db	0	10

3. A helyi adottságok és értékek fenntartható közösségi és gazdaságfejlesztési célú hasznosítása

A specifikus cél fő indoka a helyi, kulturális és történelmi értékkel is bíró termékek, termékek jobb piaci pozicionálása, hogy a kifejezetten jó minőségű öntéstalajon termelt, kiváló minőségű helyi zöldségek és gyümölcsök, illetve a kézművesipari hagyományok összekapcsolása megtörténhesen a helyi vagy - éppen fesztiválok, egyéb turisztikai indíttatás révén - helybe jövő kereslettel. A helyi termékek megvásárlása mellett számos egymással szorosan összefüggő indok szól. Főleg az agrártermelésben előállított áruk esetében fontos szempont, hogy a kistermelők által termelt élelmiszerek a termesztés módszerénél fogva egészségesebbek, tehát kevesebb káros vegyszer-maradvány található bennük, illetve beltartalmi értékeik is kedvezőbbek, mint a nagyüzemi termesztés során előállítottaké. Fontos megjegyezni, hogy természeti adottságaink, a növénytermesztés és az állattenyésztés kistermelői szinten is figyelemreméltó hagyományai szintén hozzájárulnak ahhoz, hogy a multinacionális cégek által forgalmazott termékeknel jobb minőségű áruhoz jussanak a magyar fogyasztók. Figyelembe kell vennünk továbbá azt is, hogy a helyi termékek megvásárlásával támogatjuk a hazai termelőket, hozzájárulunk ahhoz, hogy a termelés hagyományai fennmaradjanak és segítjük a magyar mezőgazdaság újbóli fejlődését.

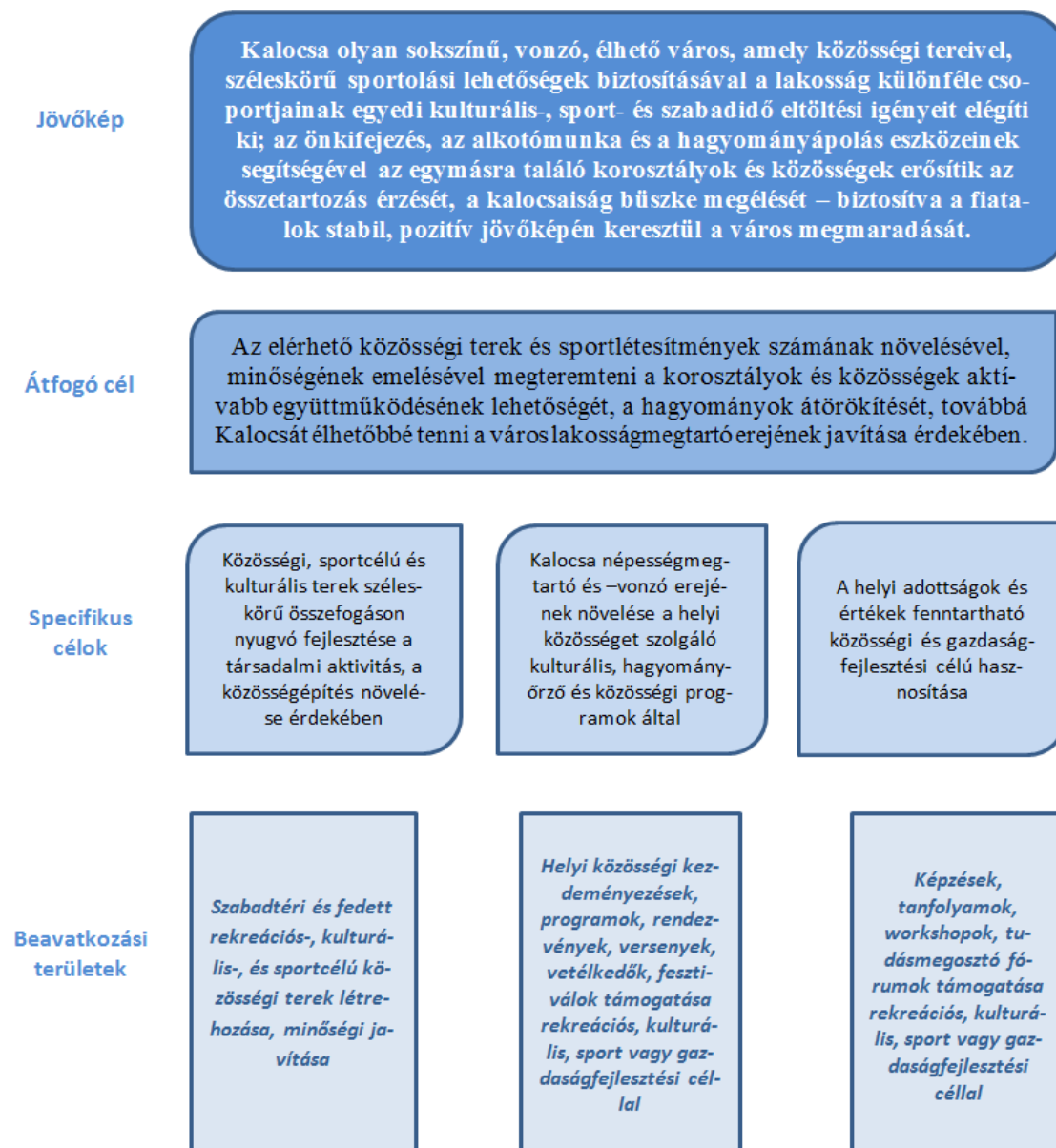
A célkitűzés magában foglalja a kalocsai hungarikumokhoz köthető hagyományok megőrzését, ápolását helyi mesterségek támogatását, népszerűsítését, helyi termékek értékesítésének segítését. Ezen indokok és cél által elért munkahelymegőrzés, -teremtés mellett fontos az egyéb helyi vállalkozások megsegítése akár képzések, akár klub formájában lebonyolítandó program-sorozat révén, ahol a jó gyakorlatok elterjesztésére, együttműködések kialakítására, elterjesztésére is sor kerülhet.

A 3. specifikus célhoz rendelt főbb eredmény indikátorok:

Indikátor megnevezése	Mérték-egység	Bázisérték 2016	Célérték
Közösségi szinten irányított városi helyi fejlesztési stratégiával érintett települések lakosság száma – a programokban résztvevő lakosok száma	fő	0	8.000
A kormányzati, önkormányzati, ill. társadalmi partnerek vagy nem önkormányzati szervezetek által a HKFS keretében tervezett és végrehajtott programok száma	db	0	2

A stratégia jövőképe, az átfogó és specifikus célok, valamint az egyes beavatkozási területek (a leendő helyi pályázati kiírások konkrét címei) együttesen alkotják a HKFS célrendszerét, célhierarchiáját, amit egy összefoglaló ábrával lehet a legegyszerűbben szemléltetni.

07. ábra: Az „Értékeink mentén” c. stratégia célrendszere

Forrás: saját szerkesztés

6. Cselekvési terv

6.1.) A beavatkozási területek/műveletek leírása

6.1.1.) Szabadtéri és fedett rekreációs-, kulturális-, és sportcélú közösségi terek létrehozása, minőségi javítása

6.1.1. a) Kulcsprojekt - Vízparti közösségi ház

indoklás, alátámasztás	<p>Mára kinőtte Kalocsa lakossága a rendelkezésre álló fedett és szabadtéri közösségi tereket, elkerülhetetlen az újak létrehozása, minőségi javítása.</p> <p>A közösségi terek fejlesztéshez kapcsolódóan egyes eszközök (jellemzően sport- vagy rekreációs eszközök) beszerzésére is lehetőséget kell biztosítani, mely eszközök ingyenes használatával fokozható a közösségépítési adottságok száma, sokfélesége, helyszíne, időtartama.</p> <p>A helyzetfeltárásban is rögzített hiányosság a SWOT analízisben a gyengeségek sorát növeli. A kulcsprojekt keretében végrehajtandó fejlesztések, újonnan létesülő szabadtéri és közösségi terek hozzájárulnak a közösségi élet igényeinek kielégítéséhez, a közösségépítés magas szintjének fennmaradásához, a közösségek megerősítéséhez.</p>
specifikus cél	Közösségi, sportcélú és kulturális terek széleskörű összefogáson nyugvó fejlesztése a társadalmi aktivitás, a közösségépítés növelése érdekében.

<p>kulcsprojekt</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Vízparti közösségi ház létrehozása meglévő épület elbontásával, új épület létesítésével, teljes udvarrendezéssel. ✓ A vízparti közösségi ház környezetének rendezése a Vajas parton. ✓ Vízi sport- és/vagy rekreációs eszközök beszerzése a vízparti közösségi ház részére, a közösségépítő, közösségerősítő vízi programok lebonyolítása érdekében. <p>A stratégia tervezése során egyértelművé vált, hogy a helyi közösség legfontosabb igényét, egy megfelelő kialakítású, méretű, infrastruktúrájú, kifejezetten multifunkciós kulturális és közösségi tér kialakítása jelenti, mely egyrészt fedett épület, másrészt kellő szabad területtel és vízparti kapcsolattal is rendelkezik. Kalocsa Város Önkormányzata e cél elérése érdekében 2016. évben megvásárolta a szükséges ingatlant a Vajas partján (az épület erősen leromlott állapota és rossz helyiségkiosztása miatt szükséges elbontani, és újat építeni). E fejlesztési igény erős társadalmi támogatottsággal bír, a létrehozandó helyszín többértékű hasznosítási lehetőségei révén a célcsoportok széles körének szükségleteit képes kielégíteni, közösségi térként funkcionálva klubok, egyesületek, kisebb közösségek, civil szerveződések, baráti társaságok, de akár családi, munkahelyi összejövetelek számára is.</p> <p>A kalocsai lakosság víz- és természetszeretetére építve pedig a kulcsprojekt keretében beszerzendő sport- és rekreációs eszközök bárki számára (díjmentesen, kaució alkalmazásával) elérhető használhatóságával újabb színtere alakulhat ki a generációkon átnyúló közösségépítésnek, a gyermekek felelősségérzetének, csapatszellemének, testi-lelki egészségének fejlődése érdekében. Az indulás bázisául és a vízi tevékenységet követő levezető programpontok „szárazföldi” helyszíneként a vízparti közösségi ház használandó.</p>
<p>helyi felhívás, támogatható tevékenységek meghatározása</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ szabadtéri közösségi terek infrastrukturális fejlesztése a meglévő terek felújításával vagy új terek létrehozásával, közösségi tér funkciók kialakításával ✓ fedett közösségi terek infrastrukturális fejlesztése a meglévő terek felújításával vagy új terek létrehozásával, közösségi tér funkció kialakításával ✓ közösségi funkcióval bíró épületek energetikai korszerűsítése (önállóan nem támogatható) ✓ energiahatékonysági építési tevékenység elvégzése új épület építése esetén (önállóan nem támogatható) ✓ közösségi funkcióval bíró épületek akadálymentesítése (önállóan nem támogatható) ✓ a közösségi terek népszerűsítéséhez, tervezett funkciója betöltéséhez szükséges anyagok, eszközök beszerzése (önállóan nem támogatható) ✓ a közösségi terek berendezési tárgyainak, kül- és beltéri bútorainak (padok, kiülők, hulladékgyűjtők) beszerzése (önállóan nem támogatható) ✓ sport- és/vagy rekreációs eszközök beszerzése (önállóan nem támogatható) ✓ parkolók létesítése, akadálymentesítése (önállóan nem támogatható) ✓ tereprendezés, udvarrendezés, járdák, közlekedő felületek, sétány kialakítása, akadálymentesítése (önállóan nem támogatható)

	<ul style="list-style-type: none"> ✓ a projekt előkészítéséhez, lebonyolításához kapcsolódó kiegészítő tevékenységek, mint pl. projekt-előkészítés (tervezés), műszaki ellenőrzés, projektmenedzsment, nyilvánosság (önállóan nem támogatható)
kiegészítő jelleg, leírás	A korábbi fejezetekben megnevezett (különbféle uniós és hazai pályázati forrásokból létrehozott, fejlesztett) meglévő közösségi terek számának bővítése, kínálatnövelése, melyek a helyi közösségek rekreációs-, kulturális- és sportcélú időtöltését támogatják. A helyi TDM számos program lebonyolításához kapcsolódik, marketingjéhez hozzájárul, melyek a közösségi terek valamelyikén valósulnak meg.
a művelet, helyi felhívás célcsoportja	Kalocsa Város lakossága civil szervezetek, munkahelyi, baráti közösségek Kalocsán székhellyel, telephellyel rendelkező vállalkozások
kiválasztási kritériumok, alapelvek	<ul style="list-style-type: none"> ✓ a fejlesztés innovatív volta ✓ a fenntartható fejlődés szempontjainak érvényesülése (pl. megújuló energia) ✓ valamely fogyatékossgal élő csoport igényeinek figyelembe vétele ✓ partnerség megléte ✓ előnyt jelent, ha a tervezett program korábbi, vagy folyamatban lévő más pályázathoz való kapcsolódása kimutatható ✓ az eszközhasználat ingyenessége ✓ több támogatható tevékenység egyidejű megvalósítása
tervezett forrás	<p>A pályázati felhívásra rendelkezésre álló tervezett támogatási keretösszeg: 78.796.866 Ft</p> <p>A támogatás formája: vissza nem térítendő támogatás. Az igényelhető támogatás összege: maximum 78.796.866 Ft. A támogatott kérelmek várható száma: 1 db</p> <p>A támogatott projektek az Európai Regionális és Fejlesztési Alap és Magyarország költségvetése társfinanszírozásában valósulhatnak meg.</p>
a forrás ütemezése	nem releváns
a megvalósítás tervezett időintervalluma	<p>2018. szept 1. – 2021. márc. 31.. .</p> <p>(a helyi felhívás megjelenésétől a támogatott projekt zárásáig)</p> <p>(a pályázati ablak nyitva tartásának tervezett ideje: 6 hónap)</p> <p>A támogatott projektek fizikai megvalósítására 24 hónap áll rendelkezésre.</p>

6.1.1. b) Közösségi terek létrehozása, minőségi javítása

<p>indoklás, alátámasztás</p>	<p>Mára kinőtte Kalocsa lakossága a rendelkezésre álló fedett és szabadtéri közösségi tereket, elkerülhetetlen az újak létrehozása, minőségi javítása.</p> <p>A közösségi terek fejlesztéshez kapcsolódóan egyes eszközök (jellemzően sport- vagy rekreációs eszközök) beszerzésére is lehetőséget kell biztosítani, mely eszközök ingyenes használatával fokozható a közösségépítési adottságok száma, sokfélesége, helyszíne, időtartama.</p> <p>A helyzetfeltárásban is rögzített hiányosság a SWOT analízisben a gyengeségek sorát növeli. Az infrastrukturális projektek keretében végrehajtandó fejlesztések, újonnan létesülő és fejlesztendő szabadtéri és közösségi terek hozzájárulnak a közösségi élet igényeinek kielégítéséhez, a közösségépítés magas szintjének fennmaradásához, a közösségek megerősítéséhez.</p>
<p>specifikus cél</p>	<p>Közösségi, sportcélú és kulturális terek széleskörű összefogáson nyugvó fejlesztése a társadalmi aktivitás, a közösségépítés növelése érdekében.</p>
<p>kulcsprojekt</p>	<p>nem releváns</p>
<p>helyi felhívások, támogatható tevékenységek meghatározása</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ szabadtéri közösségi terek infrastrukturális fejlesztése a meglévő terek felújításával vagy új terek létrehozásával, közösségi tér funkciók kialakításával ✓ fedett közösségi terek infrastrukturális fejlesztése a meglévő terek felújításával vagy új terek létrehozásával, közösségi tér funkció kialakításával ✓ közösségi funkcióval bíró épületek energetikai korszerűsítése (önállóan nem támogatható) ✓ energiahatékonysági építési tevékenység elvégzése új épület építése esetén (önállóan nem támogatható) ✓ közösségi funkcióval bíró épületek akadálymentesítése (önállóan nem támogatható) ✓ a közösségi terek népszerűsítéséhez, tervezett funkciója betöltéséhez szükséges anyagok, eszközök beszerzése (önállóan nem támogatható) ✓ a közösségi terek berendezési tárgyainak, kül- és beltéri bútorainak (padok, kiülők, hulladékgyűjtők) beszerzése (önállóan nem támogatható) ✓ sport- és/vagy rekreációs eszközök beszerzése (önállóan nem támogatható) ✓ parkolók létesítése, akadálymentesítése (önállóan nem támogatható) ✓ tereprendezés, udvarrendezés, járdák, közlekedő felületek, sétány kialakítása, akadálymentesítése (önállóan nem támogatható) ✓ a projekt előkészítéséhez, lebonyolításához kapcsolódó kiegészítő tevékenységek, mint pl. projekt-előkészítés (tervezés), műszaki ellenőrzés, projektmenedzsment, nyilvánosság (önállóan nem támogatható) <p>Meglévő ingatlan egy részének infrastrukturális fejlesztése is támogatható jelen kiírás alapján.</p>

kiegészítő jelleg, leírás	A korábbi fejezetekben megnevezett (különbé uniós és hazai pályázati forrásokból létrehozott, fejlesztett) meglévő közösségi terek számának bővítése, kínálatnövelése, melyek a helyi közösségek rekreációs-, kulturális- és sportcélú időtöltését támogatják. A helyi TDM számos program lebonyolításához kapcsolódik, marketingjéhez hozzájárul, melyek a közösségi terek valamelyikén valósulnak meg.
a művelet, helyi felhívás célcsoportja	Kalocsa Város lakossága civil szervezetek, munkahelyi, baráti közösségek Kalocsán székhellyel, telephellyel rendelkező vállalkozások
kiválasztási kritériumok, alapelvek	<ul style="list-style-type: none"> ✓ a fejlesztés innovatív volta ✓ a fenntartható fejlődés szempontjainak érvényesülése (pl. megújuló energia) ✓ valamely fogyatékossgal élő csoport igényeinek figyelembe vétele ✓ partnerség megléte ✓ előnyt jelent, ha a tervezett program korábbi, vagy folyamatban lévő más pályázathoz való kapcsolódása kimutatható ✓ az eszközhasználat ingyenessége ✓ több támogatható tevékenység egyidejű megvalósítása
tervezett forrás	<p>A pályázati felhívásra rendelkezésre álló tervezett támogatási keretösszeg: 50.369.800 Ft</p> <p>A támogatás formája: vissza nem térítendő támogatás. Az igényelhető támogatás összege: minimum 2.000.000 Ft, maximum 25.000.000 Ft. A támogatott kérelmek várható száma: 3-5 db</p> <p>A támogatott projektek az Európai Regionális és Fejlesztési Alap és Magyarország költségvetése társfinanszírozásában valósulhatnak meg.</p>
a forrás ütemezése	nem releváns
a megvalósítás tervezett időintervalluma	<p>2018. szept. 1. – 2021. dec. 31. (a helyi felhívás megjelenésétől a támogatott projekt zárásáig) (a pályázati ablak nyitva tartásának tervezett ideje: 12 hónap) A támogatott projektek fizikai megvalósítására 18 hónap áll rendelkezésre.</p>

6.1.2.) Helyi közösségi kezdeményezések, programok, rendezvények, versenyek, vetélkedők, fesztiválok támogatása rekreációs, kulturális, sport vagy gazdaságfejlesztési céllal

indoklás, alátámasztás	A fiatalok helyben tartásához szükséges a programok sokasága, az önmegvalósítás különféle formáinak, területeinek biztosítása, mely sok esetben rendezvényeken való részvétellel teljesíthető elvárás. A SWOT analízis gyengeségek mezőjében található, hogy a sportlétesítmények túlszűfoltak, ill. az egyre csökkenő önkormányzati forrás miatt egyre kevesebb rendezvény várható, viszont az erősségek mezőjét gyarapítja a
-------------------------------	--

	<p>városban meglévő széles közművelődési lehetőségek, országhatárokon átnyúló fesztiválok, a színes kultúra, a jelentős történelmi múlt és hagyományok, a két kalocsai hungarikum és a civil társadalom nagy aktivitása, intenzív kulturális, rekreációs és sportélet, melyek megőrzése, gyarapítása erősen kívánatos a város jövője szempontjából, hiszen ezek kiváló lehetőséget biztosítanak a helyi közösségek megerősítésére</p>
specifikus cél	<p>Kalocsa népességmegtartó és –vonzó erejének növelése a helyi közösséget szolgáló kulturális, hagyományőrző és közösségi programok által.</p>
kulcsprojekt	<p>Nem</p>
helyi felhívások, támogatható tevékenységek meghatározása	<ul style="list-style-type: none"> ✓ helyi közösségi kezdeményezések, programok, rendezvények, versenyek, vetélkedők, fesztiválok szervezése, lebonyolítása ✓ programok, rendezvények, vetélkedők, fesztiválok népszerűsítését szolgáló anyagok, eszközök beszerzése (önállóan nem támogatható) ✓ programok, rendezvények, vetélkedők, fesztiválok lebonyolítását szolgáló anyagok, eszközök beszerzése (önállóan nem támogatható) ✓ helyi közösségszervezési tevékenységek ✓ közösségi párbeszédet célzó programok szervezése (pl. előadások, vitafórumok) ✓ fiatal művészek, tehetségek bemutatását célzó programok szervezése ✓ tanulmányút, tanulmányi kirándulás a helyi közösségek értékeinek bemutatása érdekében országon belül vagy kívül ✓ helyi közösség alapú gazdaságfejlesztési megoldások kidolgozása, népszerűsítése ✓ a helyi termékek népszerűsítését célzó gazdaságfejlesztési események lebonyolítása ✓ a projekt előkészítéséhez, lebonyolításához kapcsolódó kiegészítő tevékenységek, mint pl. projekt-előkészítés, projektmenedzsment, nyilvánosság (önállóan nem támogatható)
kiegészítő jelleg, leírás	<p>A művelet szorosan kapcsolódik a 6.1.1. pontban részletezett kiíráshoz, hiszen részben az azon kiírás keretében beszerzett eszközök, létrehozott közösségi létesítmények, terek programokkal való megtöltését támogatja. A helyi TDM számos program lebonyolításához kapcsolódik, marketingjéhez hozzájárul.</p> <p>Mindemellett a Kalocsán igazán jól működő, széleskörű közösségi, kulturális, sportélet gazdagítását, bővítését támogatja a kiíráshoz meghatározott forráskeret.</p>
a művelet, helyi felhívás célcsoportja	<p>Kalocsa Város lakossága civil szervezetek</p>

	Kalocsán székhellyel, telephellyel rendelkező vállalkozások
kiválasztási kritériumok, alapelvek	<ul style="list-style-type: none"> ✓ kalocsai identitástudat erősítését szolgálja a tervezett program ✓ a tervezett program a kedvezményezett közösségen túl más közösségek részvételét is biztosítja ✓ a tervezett program szervezése során megtörténik valamely fogyasztóssággal élő csoport igényeinek figyelembe vétele ✓ a tervezett program helyszínül valamely, a 6.1.1. pontban részletezett kiírás alapján fejlesztett közösségi teret választják ✓ előnyt jelent, ha a tervezett program korábbi pályázathoz való kapcsolódása kimutatható ✓ több támogatható tevékenység egyidejű megvalósítása ✓ a tervezett program a város határain túlra nyúló eredményt képes felmutatni
tervezett forrás	<p>A pályázati felhívásra rendelkezésre álló tervezett támogatási keretösszeg: 76.656.985Ft</p> <p>A támogatás formája: vissza nem térítendő támogatás. Az igényelhető támogatás összege: minimum 1.000.000 Ft, maximum 25.000.000 Ft. A támogatott kérelmek várható száma: 6-12 db</p> <p>A támogatott projektek az Európai Szociális Alap és Magyarország költségvetése társfinanszírozásában valósulhatnak meg.</p>
a forrás ütemezése	nem releváns
a megvalósítás tervezett időintervalluma	<p>2018. okt. 1. – 2022. márc. 31. (a helyi felhívás megjelenésétől a támogatott projekt zárásáig) (a pályázati ablak nyitva tartásának tervezett ideje: 12 hónap) A támogatott projektek fizikai megvalósítására 24 hónap áll rendelkezésre.</p>

6.1.3.) Képzések, tanfolyamok, workshopok, tudásmegosztó fórumok támogatása rekreációs, kulturális, sport vagy gazdaságfejlesztési céllal

indoklás, alátámasztás	<p>A vállalkozások visszajelzései és a vállalkozói szférához tartozó HACS tagok, ill. lakossági észrevételek alapján a SWOT analízis gyengeségek közéjébe került azon probléma, hogy Kalocsán kevés a közép és nagy vállalatok száma, alig érzékelhető a vállalkozói együttműködés, ill. veszélyként jelenik meg, hogy a lakosságszámra vetített vállalkozások száma alacsonyabb az országos átlagnál, magas a tartós munkanélküliek száma, ugyanakkor még sincs elegendő képzett munkaerő; a multinacionális kereskedelmi egységek betelepítése miatt csökken a helyi üzemeltetésű</p>
-------------------------------	---

	<p>kisboltok szerepe és a helyi piacon „nem helyi őstermelők és kereskedők” nehezítik a lokális termények értékesítését. A kiírással támogatni kívánt képzések, tanfolyamok, workshopok, tudásmegosztó fórumok révén javulhatnak ezek a gyengeségek, esetlegesen mérséklődhetnek a veszélyek. A vállalkozásokon kívül azonban lehetőséget biztosítunk más szféra képviselőinek is, amennyiben a tervezett tevékenységével hozzájárul a rekreáció, a kultúra, a sport vagy a gazdaságfejlesztési cél eléréséhez.</p>
specifikus cél	<p>Elsődlegesen a helyi adottságok és értékek fenntartható közösségi és gazdaságfejlesztési célú hasznosítása. Másodlagosan Kalocsa népességmegtartó erejének növelése.</p>
kulcsprojekt	Nem
helyi felhívások, támogatható tevékenységek meghatározása	<ul style="list-style-type: none"> ✓ iskolarendszeren kívüli képzések, tanfolyamok, egyéb tudástranszfer események szervezése kulturális, gazdasági, szociális és egyéb kapcsolódó témákban ✓ a hátrányos helyzetű lakosság (pl. fiatalok, munkanélküliek, 50 éven túliak, fogyatékkal élők) munkaerő-piaci esélyeit javító programok, képzések szervezése ✓ a családi szerepek, feladatok azonosítása, megismertetése, a jó gyakorlat megtanítása hátrányos helyzetű csoportokkal ✓ helyi közösgyalapú gazdaságfejlesztési megoldások kidolgozása, népszerűsítése ✓ fiatal vállalkozók, munkavállalók tehetségét, gyakorlatát bemutató programok ✓ a programok megtartásához szükséges anyag- és eszközbeszerzés (önállóan nem támogatható)
kiegészítő jelleg, leírás	<p>A művelet szorosan kapcsolódik a 6.1.1. pontban részletezett kiíráshoz, hiszen részben a azon kiírás keretében beszerzett eszközök, létrehozott közösségi létesítmények, terek programokkal való megtöltését támogatja.</p>
a művelet, helyi felhívás célcsoportja	<p>Kalocsa Város lakossága Kalocsán székhellyel, telephellyel rendelkező vállalkozások</p>
kiválasztási kritériumok, alapelvek	<ul style="list-style-type: none"> ✓ kalocsai identitástudat erősítését szolgálja a tervezett program ✓ a tervezett program a kedvezményezett közösségen túl más közösségek részvételét is biztosítja ✓ a tervezett program szervezése során megtörténik valamely fogyatékkal élő csoport igényeinek figyelembe vétele ✓ a tervezett program valamely hátrányos helyzetű csoport esélyeit javítja

	<ul style="list-style-type: none"> ✓ a tervezett program hozzájárul a résztvevők munkaerő-piaci elhelyezkedéséhez, munkahelyek megőrzéséhez, teremtéséhez ✓ a tervezett program helyszínéül valamely, a 6.1.1. pontban részletezett kiírás alapján fejlesztett közösségi teret választják ✓ több támogatható tevékenység egyidejű megvalósítása ✓ előnyt jelent, ha a tervezett program korábbi pályázathoz való kapcsolódása kimutatható
tervezett forrás	<p>A pályázati felhívásra rendelkezésre álló tervezett támogatási keretösszeg: 6.676.349 Ft</p> <p>A támogatás formája: vissza nem térítendő támogatás. Az igényelhető támogatás összege: minimum 1.000.000 Ft, maximum 8.000.000 Ft. A támogatott kérelmek várható száma: 2-3 db</p> <p>A támogatott projektek az Európai Szociális Alap és Magyarország költségvetése társfinanszírozásában valósulhatnak meg.</p>
a forrás ütemezése	nem releváns
a megvalósítás tervezett időintervalluma	<p>2018. okt. 1. – 2021. dec.. 31. (a helyi felhívás megjelenésétől a támogatott projekt zárásáig) (a pályázati ablak nyitva tartásának tervezett ideje: 12 hónap)</p> <p>A támogatott projektek fizikai megvalósítására 24 hónap áll rendelkezésre.</p>

Ssz.:	A beavatkozás megnevezése Kulcsprojekt I/N	Indoklás, alátámasztás	Specifikus cél	Támogatható tevékenységek	Kiegészítő jelleg, lehatárolás	Célcsoport	Forrás millió Ft	Támogató alap	Tervezett időintervallum
1.a.	Szabadtéri és fedett közösségi terek fejlesztése , létrehozása	Mára kinőtte Kalocsa lakossága a rendelkezésre álló fedett és szabadtéri közösségi tereket, elkerülhetetlen az újak létrehozása, minőségi javítása.	Közösségi-térfejlesztés	Szabadtéri és fedett közösségi terek fejlesztése, létesítése akadálymentesítéssel, parkoló-építéssel, eszközbeszerzéssel.	Eu-s projektekből létrehozott meglévő közösségi terek számának bővítése. A helyi TDM-mel, egyéb szervezetekkel való együttműködés.	lakosság civil szervezetek vállalkozások	78.796.866 Ft	ERFA	2018.09.-2021.03.
	Szabadtéri és fedett közösségi terek fejlesztése , létrehozása Közösségi terek létrehozása, minőségi javítása						50.369.800 Ft		
2.	Helyi közösségi kezdeményezések, programok , rendezvények, versenyek, vetélkedők, fesztiválok támogatása	SWOT-gyengeség: sportlétesítmények túlszűfoltak, csökkenő forrás SWOT erősség:	Kulturális, hagyományőrző és közösségi programok	Helyi közösségi kezdeményezések, programok, rendezvények, versenyek, vetélkedők, fesztiválok szervezése, lebonyolítása.	A létrehozott közösségi terek programokkal való megtöltése. A helyi TDM-mel, egyéb szervezetekkel való együttműködés.	lakosság civil szervezetek vállalkozások	76.656.985 Ft	ESZA	2018.10.-2022.03.

Ssz.:	A beavatkozás megnevezése Kulcsprojekt I/N	Indoklás, alátámasztás	Specifikus cél	Támogatható tevékenységek	Kiegészítő jelleg, lehatárolás	Célcsoport	Forrás millió Ft	Támogató alap	Tervezett időintervallum
	Kulcsprojekt: N	széles közművelődési lehetőségek, országhatárokon átnyúló fesztiválok, színes kultúra, jelentős történelmi múlt és hagyományok, két kalocsai hungarikum és a civil társadalom nagy aktivitása, intenzív kulturális, rekreációs és sportélet		Közösségi párbeszédet célzó programok szervezése. Fiatal művészek, tehetségek bemutatását célzó programok szervezése. Helyi termékek népszerűsítését célzó gazdaságfejlesztési események lebonyolítása. Anyag-, eszközbeszerzés.	Mindemellett a Kalocsán igazán jól működő, széleskörű közösségi, kulturális, sportélet gazdagítását, bővítésének támogatása.				
3.	Képzések, tanfolyamok, workshopok, tudásmegosztó fórumok Kulcsprojekt: N	Kevés a közép és nagy vállalatok száma, alig érzékelhető a vállalkozói együttműködés. Magas a tartós munkanélküliek száma. Csökken a helyi üzemeltetésű kisboltok szerepe, lokális termékek értékesítése.	Helyi adottságok gazdaságfejlesztési célú hasznosítása	Iskolarendszeren kívüli képzések, tanfolyamok, egyéb tudástranszfer események szervezése. Hátrányos helyzetű lakosság munkaerő-piaci esélyeit javító programok, képzések szervezése. Családi szerepek, feladatok azonosítása. Helyi közösség alapú gazdaságfejlesztési megoldások kidolgozása. Anyag- és eszközbeszerzések.	A létrehozott közösségi létesítmények, terek programokkal való megtöltését támogatja.	lakosság vállalkozások	6.676.349 Ft	ESZA	2018.10.-2021.12.

6.2.) Együttműködések

Kalocsa Városa és a Közösen Kalocsáért HACS tagjai számos együttműködésben vesznek részt, ezer szállal kötődnek egymáshoz illetve a város egyéb szervezeteihez, továbbá városhatáron, országhatáron túli szervezetekhez.

Ezen kapcsolatok legfontosabbjait, legjelentősebbjeit vázoljuk föl az alábbiakban.

6.2.1.) Testvérvárosi kapcsolatok

érintett specifikus cél	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Kalocsa népességmegtartó és –vonzó erejének növelése a helyi közösséget szolgáló kulturális, hagyományőrző és közösségi programok által ✓ A helyi adottságok és értékek fenntartható közösségi és gazdaságfejlesztési célú hasznosítása
indoklás, alátámasztás	<p>Testvérvárosi kapcsolataink több évtizedes múltra tekintenek vissza. A kulturális programokon való részvételen túl a hagyományok országhatáron túli megismertetése, egymás kultúrájának felfedezése, sportkapcsolatok kiépítése, diákbarátságok kötése, és nem utolsósorban gazdasági kapcsolatok kialakulása történt meg ezen időszak alatt.</p> <p>A korábbi 3 leginkább élő testvérvárosi kapcsolat, 2017. szeptemberében kiegészült az olaszországi Altinoval:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ A német (Kirchheim Unter Teck) testvérvárossal fennálló 25 éves kapcsolat egyik alapját a Kalocsán és környékén élő jelentős német kisebbség igénye hívta életre. ✓ Az erdélyi (Székelykeresztúr) kapcsolatok kialakulásához nagyban hozzájárult az anyaország és az elszakadt területek közti eltéphetetlen kötődés. ✓ Éppúgy, ahogy a déli országhatár, megyehatár túloldalán fekvő szerb (Kúla) testvérvárossal is. ✓ Az Altinoval kötött megállapodás egyik fontos célja az, hogy a települések egymás paprikatermesztéshez fűződő hagyományaival megismerkedhessenek. Közös cél e mellett a partnerkapcsolat elmélyítése és egymás kulturális-, népművészeti értékeinek felfedezése, hogy a települések lakosai is kapcsolatokat építhessenek ki egymással a vállalkozások fejlesztésének érdekében, hogy Kalocsa és Altino fiataljai kölcsönösen megismerhessék egymást, hogy sportegyesületeink együttműködhessenek, s hogy a baráti kapcsolat ápolásával közösen őrizhessük az európai értékeket. <p>A rendszeres találkozások alkalmával diákok, néptáncsoportok, baráti társaságok (pl. főzőversenyen való részvétel) éppúgy megfordulnak, mint a gazdasági élet szereplői, akik termékeiket bemutathatják új piacok felkutatása céljából.</p>

az együttműködés tervezett tématerületei	A rendszeres találkozások alkalmával diákok (diákcsere programok), néptáncsoportok (fesztiválok), baráti társaságok (pl. főzőversenyen való részvétel) éppúgy megfordulnak, mint a gazdasági élet szereplői, akik termékeiket bemutathatják új piacok felkutatása céljából.
tervezett forrás	közvetlen brüsszeli források önkormányzati önerő civil szervezetek, magánszemélyek hozzájárulása vállalkozások hozzájárulása

6.2.2.) *TDM - Kalocsa és Térsége Turisztikai Nonprofit Kft*

érintett specifikus cél	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Kalocsa népességmegtartó és –vonzó erejének növelése a helyi közösséget szolgáló kulturális, hagyományőrző és közösségi programok által ✓ A helyi adottságok és értékek fenntartható közösségi és gazdaságfejlesztési célú hasznosítása
indoklás, alátámasztás	A 3 önkormányzat, 1 egyesület és 4 vállalkozás részvételével működő TDM hivatott Kalocsa és térségének történelmi-kulturális, vallási értékeit, hagyományait megőrizni, és ezen értékeket az ide látogató vendégek részére bemutatni.
az együttműködés tervezett tématerületei	<p>Ellátott feladatok:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Turisztikai információs iroda működtetése ✓ Desztinációs turisztikai marketing ✓ Turisztikai fejlesztések egyeztetése ✓ Szakmai érdekképviselés
tervezett forrás	tagok hozzájárulásai működési pályázatok fejlesztési pályázatok saját bevételek

6.2.3.) *Kalocsa és Térsége Hírnevéért Vendégváró Egyesület*

érintett specifikus cél	✓ Kalocsa népességmegtartó és –vonzó erejének növelése a helyi közösséget szolgáló kulturális, hagyományőrző és közösségi programok által
indoklás, alátámasztás	A HACS tagjaként önállóan is megjelenő egyesületet az együttműködések tárgykörben külön is szükségesnek érezzük kiemelni, hiszen ez a szerve-

	<p>zet önmagában 48 tagot számlál (magánszemélyek, vállalkozók, vállalkozások, civil szervezetek). A kalocsai 29 fős tagságot 19 vállalkozás, 3 civil szervezet, 1 egyházi kötődésű vállalkozás és 6 magánszemély adja. A Kalocsa és Térsége Hírnevéért Vendégváró Egyesület a Kalocsa – Hajós – Dunapataj települések határolta térségben működő civil szervezet, melyet azzal a szándékkal alapítottak tagjai, hogy olyan közösséget alkosson, amelynek legfőbb célja, hogy Kalocsa és térségének történelmi-kulturális, vallási értékei, hagyományai szélesebb ismertségre tegyenek szert Magyarországon és határainkon túl. A térség ezeket az értékeket megőrizve fejlődjön, ezen értékek az ide látogató vendégek részére bemutathatók legyenek.</p>
<p>az együttműködés tervezett tématerületei</p>	<p>Eddigi tevékenységük, eredményeik folytatása:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ kiadványok készítése ✓ honlapok működtetése ✓ a Kalocsai Települési Értéktár Bizottság munkájának támogatása ✓ Külső, vidéki rendezvényeken való részvétel, kapcsolattartás a Tourinform Irodákkal ✓ Térségi rendezvényeken való megjelenés ✓ Információs pontokon való megjelenés ✓ pályázatok megvalósítása
<p>tervezett forrás</p>	<p>tagok hozzájárulásai működési pályázatok fejlesztési pályázatok</p>

6.2.4.) Paks-Kalocsa Duna Régió Vízcsöppök Társulás

<p>érintett specifikus cél</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Közösségi, sportcélú és kulturális terek széleskörű összefogáson nyugvó fejlesztése a társadalmi aktivitás, a közösségépítés növelése érdekében ✓ Kalocsa népességmegtartó és –vonzó erejének növelése a helyi közösséget szolgáló kulturális, hagyományőrző és közösségi programok által
<p>indoklás, alátámasztás</p>	<p>„Az alapító okirat aláírásával a Duna két partján lévő települések jelképesen is kifejezték arra irányuló szándékukat, hogy a vízparti élet fellendítése érdekében összehangolják fejlesztéseiket és a jövőben közös tevékenységek kialakítására törekcszenek.”</p>
<p>az együttműködés tervezett tématerületei</p>	<p>Az okirat aláírásával a települések konkrét fejlesztési terveit is ismertették:</p>

	<p>„Kalocsa az evezős szakosztályával és a Gerillakertész Mozgalommal együttműködve szintén vízi bázisokat építene, ezen belül is elsőként egy vízparti közösségi házat és egy evezős vízi bázist alakítana ki.”</p> <p>Forrás: Kalohirek.hu</p> <p>A CLLD keretében tervezett vízparti közösségi ház „párja” a kalocsai Mezesi Duna-parton létesülhet a Kajak-Kenu Szövetséggel konzorciumban benyújtandó GINOP-7.1.2. pályázat eredményeként.</p>
tervezett forrás	Európai Uniós fejlesztési pályázatok

6.2.5.) *Kalocsa-Paks Duna - Hídért Egyesület*

érintett specifikus cél	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Kalocsa népességmegtartó és –vonzó erejének növelése a helyi közösséget szolgáló kulturális, hagyományőrző és közösségi programok által ✓ A helyi adottságok és értékek fenntartható közösségi és gazdaságfejlesztési célú hasznosítása
indoklás, alátámasztás	Kalocsa a Duna jobb partjával való közvetlen összeköttetés által számos előnyben részesülhet. Legfontosabb ezek közül az elérhetőség javulásából fakadó gazdasági előnyök, a vállalkozásokra gyakorolt kedvező hatás.
az együttműködés tervezett tématerületei	Az egyesület fő célja a Kalocsa-Paks térségében megvalósítandó Duna-híd érdekében történő társadalmi párbeszéd folytatása, a hídépítés ügyének előmozdítása. Elősegíteni a kalocsai, - paksi, kiskőrösi járásban és vonzáskörzetükben élő emberek életminőségének, munkavállalási esélyeinek javulását a környezet aktív alakításával, a Kalocsa térségében tervezett közúti híd és ráközlekedő úthálózat megvalósulásának és integrációs feltételeinek megteremtésével.
tervezett forrás	tagdíjak pályázati források hozzájárulások

6.2.6.) *Kalocsa és Térsége Civil Szerveztek Szövetsége*

érintett specifikus cél	✓ Kalocsa népességmegtartó és –vonzó erejének növelése a helyi közösséget szolgáló kulturális, hagyományőrző és közösségi programok által
indoklás, alátámasztás	A civil szervezetek mind eredményesebb érdekérvényesítése érdekében szükségesnek ítélték az alapító tagok a Szövetség létrehozását. 14 alapító tagjából 4 kalocsai.

<p>az együttműködés tervezett tématerületei</p>	<p>A szövetség célja:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Az EU integrációs folyamatban, a helyi önkormányzatokkal együttműködve, összefogja a térség civil közösségeit, támogassa működésüket, képviselje érdekeiket. ✓ Hosszú távon életképes, közösségi érdekekre figyelő és értékeket képviselő, újszerű kapcsolat és gyakorlat megvalósítása a helyi demokráciában.
<p>tervezett forrás</p>	<p>pályázati források hozzájárulások, felajánlások</p>

6.2.7.) *Magyar Természetvédők Szövetsége*

<p>érintett specifikus cél</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Kalocsa népességmegtartó és –vonzó erejének növelése a helyi közösséget szolgáló kulturális, hagyományőrző és közösségi programok által
<p>indoklás, alátámasztás</p>	<p>A Magyar Természetvédők Szövetsége (MTVSZ) több, mint 100 hazai környezet- és természetvédő szervezet közössége. Az 1989-ban alapított Szövetség tagjai Magyarország minden megyéjében jelen vannak és küzdenek természeti értékeink megóvásáért, a környezeti terhelések megelőzéséért. Nemzetközi szervezetekkel, kiemelten a Föld Barátai hálózattal együttműködve hangsúlyos szerepet játszanak Európa és a világ környezetvédelmi civil összefogásaiban.</p> <p>Városunkat a Kalocsakörnyéki Környezetvédelmi Egyesület képviseli.</p>
<p>az együttműködés tervezett tématerületei</p>	<p>A Szövetség fő célja a természet egészének a védelme és a fenntartható fejlődés elősegítése.</p>
<p>tervezett forrás</p>	<p>pályázati források hozzájárulások, felajánlások</p>

6.2.8.) *Kábítószerügyi Egyeztető Fórum (KEF)*

<p>érintett specifikus cél</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Kalocsa népességmegtartó és –vonzó erejének növelése a helyi közösséget szolgáló kulturális, hagyományőrző és közösségi programok által
<p>indoklás, alátámasztás</p>	<p>Kalocsa városában, hasonlóan az ország más településeivel, az elmúlt másfél-két évtizedben egyre nyilvánvalóbbá vált a lakosság körében, de különösen a 12-24 évesek között az egészségkárosító rizikótényezők emelkedése. A fiatalkori dohányzás, alkoholfogyasztás mellett városunkban is megjelent új pszichoaktív veszélyként a kábítószeres fogyasztás, annak felmérhetetlen veszélyeivel. A politoxicómia egyre több fiatal</p>

	életét, álmait teszi tönkre örökre. A HKFS közvetett célja ezen fiatalok átterelése a közösségi élet, a sportolás felé.
az együttműködés tervezett tématerületei	A HKFS közvetett célja ezen fiatalok átterelése a közösségi élet, a sportolás felé. Be kívánjuk vonni őket a rendezvényekbe, programokba, és az energiáikat lekötő, általuk kedvelt sportlehetőségeket kívánunk megteremteni a városban. A Fórum létrejöttével megvalósul a kormányzat, az önkormányzat, az ÁNTSZ, a különböző szakmai és civil szervezetek, a helyi közösségek, az egyházak, a családok és egyének közös erőfeszítésén alapuló együttes cselekvés és problémakezelés lehetősége.
tervezett forrás	pályázati források hozzájárulások, felajánlások

6.2.9.) *Gyermek- és Ifjúsági Önkormányzat (GYIÖK)*

érintett specifikus cél	✓ Kalocsa népességmegtartó és –vonzó erejének növelése a helyi közösséget szolgáló kulturális, hagyományőrző és közösségi programok által
indoklás, alátámasztás	A GYIÖK 1999-es megalakulásának elsődleges célja az volt, hogy létrejön egy olyan szervezet, mely segíti a városi oktatási intézmények közötti információáramlást, közös szabadidős és tanulmányi programokat szervez, megismerteti a diáksággal jogait és elősegíti azok érvényesülését, diák munkát segítő pedagógusokat készít fel a diákönkormányzati tevékenységgel kapcsolatban, valamint segíti a város diákügyekkel foglalkozó szerveinek munkáját. Ezek megvalósítása érdekében találkozási lehetőséget biztosít a tagság számára, kapcsolatot létesít más hasonló szervezetekkel, programokat, projekteket és képzéseket tervez, szervez és megvalósít. Az ifjúsági önkormányzat számos szervezettel működik közre. Többek között ilyen a gyermekjóléti szolgálat, családsegítő szolgálat, ifjúságsegítő tanárok, a településen található ÁNTSZ, rendőrkapitányság, Vöröskereszt, Kábítószerügyi Egyeztető Fórum, Tűzoltóság valamint a Kalocsai Sport Egyesület szakosztályai, és az Értelmi Fogyatékosok Nappali Otthona (ÉNO).
az együttműködés tervezett tématerületei	Az ifjúság igényeinek, szükségleteinek első kézből való ismerete növeli a rendezvények, programok hatásosságát, a célcsoport elérését, akár kulturális, akár művészeti, akár sport rendezvényről, eseményről is legyen szó.
tervezett forrás	önkéntes munkák önkormányzati támogatás

	hozzjárulások, felajánlások
--	-----------------------------

6.2.10.) Egyéb együttműködések

Mindezen nagyívű együttműködésekén túl további jelentős együttműködésekkel büszkélkedhetnek a kalocsai HACS tagjai. A teljesség igénye nélkül néhány ezek közül:

1. Muharay Elemér Népművészeti Szövetség – 4 kalocsai taggal is rendelkezik
Az 1990-ben alakult országos szervezet egyik legfőbb célja a kulturális örökség megóvása, így kalocsai tagjain keresztül a kalocsai hagyományok, népművészet továbbörökítése.
2. Szellemi Kulturális Örökségi Jegyzék
A Jegyzékre való felkerüléssel rendszeres kapcsolatot ápol a kalocsai szervezet a Szentendrei Skanzen munkatársaival és a további örökségi közösségekkel – biztosítva ezzel is a kalocsai hagyományok, a kalocsai hungarikum ismertségét, továbbélését.

6.3.) A stratégia megvalósításának szervezeti és eljárási keretei

A Közösen Kalocsáért Helyi Közösség, mint a CLLD stratégia megalkotására és megvalósítására létrejött helyi akciócsoport önálló jogi személyiséggel nem rendelkező, konzorciumi formában működő szervezet. Ezen polgári jogi társasági szerződésen alapuló együttműködési formát a tagok rugalmasabbnak ítélték az egyesületi formánál.

6.3.1.) A HACS összetétele

A tagság toborzásánál alapvető szempont volt, hogy a helyi szereplők közül azon aktív szerepet vállaló, elkötelezettséggel rendelkező szervezetek kerülhessen be a tagságba, akik más szereplőkkel való élő kapcsolataikon keresztül érdemi befolyással bírnak a város lakosságára, a célcsoportra, elősegítve ezzel a stratégiában foglaltak mind hatékonyabb megvalósítását.

A nagy részvételi szándék és a három szféra előírt arányának megtartása eredményeként a Közösen Kalocsáért Helyi Közösség az alábbi 13 taggal alakult meg 2016. május 17-én:

Sorszám	Tag neve	képviselt szféra
1	Kalocsa Város Önkormányzata	közzsféra
2	Kalocsai Művelődési Központ és Könyvtár	közzsféra
3	Kalocsakörnyéki Környezetvédő Egyesület	civil szféra
4	Ferdinánd és Társa Kft.	üzleti szféra
5	Kalo-Bau Kft.	üzleti szféra
6	Kovács László e.v.	üzleti szféra
7	PAT+Partners Kereskedelmi és Szolgáltató Kft.	üzleti szféra
8	Nivo-Vital Kft.	üzleti szféra

Sorszám	Tag neve	képviselt szféra
9	Gézungúz Utánpótlás Kézilabda Klub	civil szféra
10	Kalocsa és Térsége Hírnevéért Vendégváró Egyesület	civil szféra
11	Kalocsai Főszékesegyházért Alapítvány	civil szféra
12	Kalocsai Hagyományőrző Néptánc Egyesület	civil szféra
13	Logikusak(k) Oktatási Kulturális és Sport Közhasznú Egyesület	civil szféra

A tagság 15,39%-át alkotják a közsféra képviselői, a vállalkozások 38,46%-ot tesznek, ki míg 46,15%-ot ad a civil szektor.

A HACS fenntartja a lehetőségét annak, hogy további tagok csatlakozzanak a konzorciumhoz azzal, hogy a szektorok arányára vonatkozó előírás nem sérülhet.

A konzorcium képviselőjeként, vezetőjeként Kalocsa Város Önkormányzatát választották a tagok, míg az aláírásra jogosult képviselőként Lakatos Melinda alpolgármester került megjelölésre a közsféra szektorból, helyettesei pedig Bolvári Ferdinánd (Ferdinánd és Társa Kft. - üzleti szféra) és dr. Törökné Móczár Györgyi (Logikusak(k) Oktatási Kulturális és Sport Közhasznú Egyesület - civil szféra).

A HKFS elkészítése céljából a HACS köré 4 munkacsoport szerveződött, melyek az első kérdőív és lakossági fórum tapasztalatai alapján kijelölt négy fő fejlesztési irányvonalat képviselik, ahol mind ERFA, mind ESZA forrásból megvalósuló fejlesztéseket, problémákat, célokat, ötleteket képviselnek, figyelemmel a jelen stratégiában megfogalmazott 3 specifikus célra.

A négy munkacsoport:

1. „Közösségépítés Kalocsán” munkacsoport
2. „A kalocsai hungarikum, hagyományaink átörökítése” munkacsoport
3. „Sportélet és egészség támogatása Kalocsán” munkacsoport
4. „Megélhetésünk biztosítása” munkacsoport

A munkacsoportok stratégiakészítésben részt vett tagjait a 10. sz. melléklet tartalmazza. A munkacsoportok tagságát a HACS tagjain kívül az Önkormányzat szakemberei és az adott szakterületek külsős hozzáértői, szakértői, lelkes hívei adják. Több HACS szervezet vezetője a HACS-ban képviselt szervezeten kívül más egyesületben, közösségben is aktívan részt vesz, így ezen személyek esetében az éppen képviselt társaság neve került megjelölésre a munkacsoporti listákban.

A stratégia megvalósítása során azonban három felhívás-előkészítő munkacsoport (FEMCS) létrejött szükséges, a három beavatkozási területhez kapcsolódóan, mely munkacsoportoknak HACS-on belüli és külső tagjai egyaránt lehetnek. A TOP CLLD Működési Kézikönyv 2.2. pontja szerint pedig az IH is képviselteti magát valamennyi FEMCS-ben.

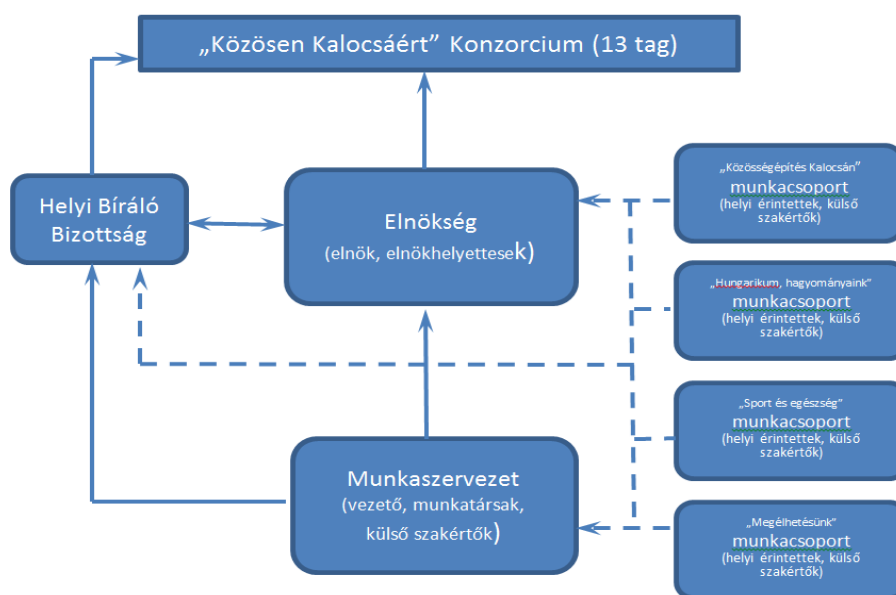
Ezen FEMCS-ek, irányulva a beavatkozási területekhez igazodva (1. közösségi terek infrastrukturális fejlesztése, 2. programok, rendezvények szervezése, 3. képzések, workshopok szervezése) szakmailag támogatják a helyi felhívások kialakítását, véleményeznek, javaslatot tesznek, vagyis a helyi felhívások

szakmai tartalmának meghatározásában résztvevő szakmai javaslattevő testületként működnek. A FEMCS-ek tagsága között lehet átfedés, tehát egy személy több FEMCS-ben is láthat el feladatot.

6.3.2.) A HACS szervezeti felépítése

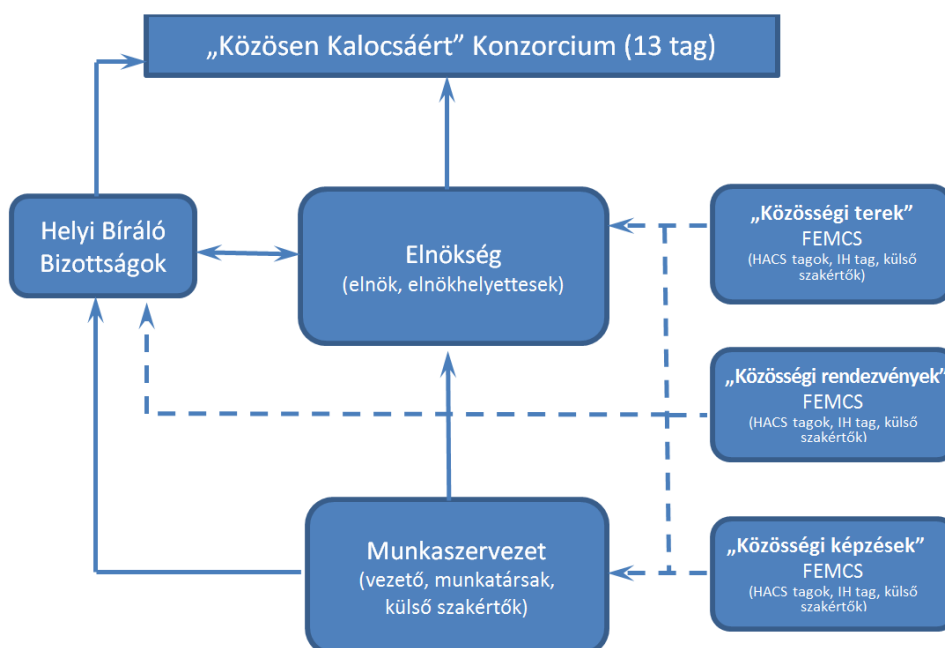
A helyi akciócsoporthoz képezi az elnökség, a munkaszervezet, az egyes munkacsoportok és a bíráló bizottság az alábbi kapcsolatrendszer szerint:

08. a.) ábra: A Közösen Kalocsáért Helyi Közösség szervezeti felépítése a stratégia készítése során

Forrás: saját szerkesztés

08. b.) ábra: A Közösen Kalocsáért Helyi Közösség szervezeti felépítése a stratégia megvalósítása során

Forrás: saját szerkesztés

6.3.3.) A HACS szervezeti egységei szerepének, felelősségi körének, döntéshozatali folyamatainak bemutatása, a megvalósítást szolgáló humán erőforrás és fizikai feltételek biztosítása

A HKFS támogatásra érdemessé nyilvánítását követően, a megvalósításnak első lépéseként - legkésőbb a támogatási szerződés megkötését követő 3. hónap végéig, a pályázatban rendelkezésre álló forrás erejéig – a tagok Szervezeti és Működési Szabályzatot dolgoznak ki, mely Szabályzat tartalmazza a működés részletes szabályozását, eljárásrendjét, az egyes szervezeti egységek feladatait, felelősségi körét, munkaügyi szabályozásokat, stb. A stratégia megvalósításának szervezeti és eljárási keretei kapcsán így az irányelvek felvázolására korlátozódik a bemutatás.

1. „Közösen Kalocsáért” konzorcium – a tagság

A konzorciumot a 13 tag alkotja, a HACS legfőbb szerve.

Kizárólagosan jogosult:

- a HACS működését (működési formát, jogi kereteket) szabályozó, valamint a stratégiai fejlesztési dokumentumok elfogadására, módosítására (pl. konzorciumi megállapodás, SZMSZ, HKFS, helyi felhívások);
- vezető tisztségviselők megválasztására (elnökség, bírálóbizottság, munkaszervezet)
- a tagsági viszonyra vonatkozó döntések meghozatalára (pl. új tag felvétele, tag kizárása)
- éves költségvetés elfogadására;
- a támogatandó projektekről dönteni a HBB értékelése alapján;

- a helyi felhívásokkal kapcsolatos kifizetési kérelmek, előrehaladási jelentések, éves beszámolók elfogadására.

A tagság rendes ügymenetben évente egyszer ülésezik. Az ülést az elnök (távollétében az elnökhelyettes) hívja össze, de bármely tag kezdeményezheti az összehívást. A tagság rendkívüli ügyrendben is tarthat ülést.

A döntéshozatal főbb jellemzői:

- a konzorcium határozatképes, ha a tagság 50%-a + 1 fő jelen van;
- a tagok egy-egy szavazattal rendelkeznek;
- alapesetben a döntéshozatal egyszerű többséggel történik, azonban az SZMSZ rögzíthet ettől eltérő, minősített többséget kívánó eseteket;
- a szavazás formája nyílt, azonban az SZMSZ rögzíthet ettől eltérő, akár név szerinti, akár titkos szavazást is;
- a HACS ülésekről jegyzőkönyv készül.

2. Az Elnökség

A HACS operatív testülete az Elnökség. Tagjainak száma három, és minden szektor egy-egy tagot delegál. Az Elnökség tagjainak változásáról a konzorciumi tagság dönt. Az Elnökség tagjai nem állhatnak alkalmazotti viszonyban a HACS-csal.

Az Elnökség feladata az SZMSZ által a hatáskörébe utalt feladatok, melyek nem igénylik a teljes konzorcium összehívását (pl. a HACS működésének felügyelete, a stratégia végrehajtásának ellenőrzése, az ülések összehívása, beszámolók, jelentések, kérelmek előterjesztése).

Az Elnökségi ülés határozatképességéhez mindhárom tag egyidejű jelenléte szükséges.

3. A Helyi Bíráló Bizottság (HBB)

A HBB feladata a stratégia végrehajtása során közzétett helyi felhívásokra beérkezett támogatási kérelmek kiválasztási folyamatának döntés-elkészítő mozzanata, melynek keretében dönt a HACS munkaszervezet által felterjesztett helyi támogatási kérelmek rangsoráról és a támogatás összegéről;

- a. amennyiben a HBB egyetért a helyi támogatási kérelmek munkaszervezet által történt értékelésével, úgy az ügyrendjében szabályozott módon jóváhagyja azt;
- b. amennyiben a HBB nem ért egyet a helyi támogatási kérelmek munkaszervezet által történt értékelésével, úgy az érintett helyi támogatási kérelm(ek)et indoklással ellátva visszaküldi újraértékelésre, amelyet a korábbi értékelőktől eltérő, a felhívás vonatkozásában elvárt releváns szakértelemmel rendelkező harmadik személynek kell elvégeznie;

A HBB-t a HACS tagjai maguk közül választják. Önálló testületként működik. HBB tagja nem lehet az elnök és az alelnökök, illetve nem bírálhatja saját vagy közeli hozzátartozója szervezete támogatási kérelmét. A HBB tagjai között mindhárom szféra képviselői meg kell, hogy jelenjenek, azonban a tagok legalább 50%-át állami hatóságnak nem minősülő partnerek kell, hogy adják. Minden tag egyetlen szavazattal rendelkezik. Határozatképességhez valamennyi tag egyidejű jelenléte szükséges. A HACS több HBB-t is létrehozhat, eltérő tag-összetételben. A HBB-k ügyrendjét az Irányító Hatóság fogadja el.

4. A Munkaszervezet és vezetője

A Munkaszervezet a HACS ügyviteli, adminisztratív szervezete, feladata az igazgatási, pénzügyi feladatok ellátása. A Munkaszervezet a HACS tagjai közül kijelölt jogképes és cselekvőképes non-profit szervezet, melyben külön szervezeti egység kerül létrehozásra a feladatellátásra. A Munkaszervezetbe olyan szakemberek kerülnek kiválasztásra, akik a feladatok ellátáshoz szükséges szakértelem mellett a város közössége és gazdasága fejlesztéséhez használható szakmai háttérrel és térség ismeretével rendelkeznek. A Munkaszervezetet a vezető irányítja.

A Közösen Kalocsáért Helyi Közösség Munkaszervezete Kalocsa Város Önkormányzata, mely szervezet a Pályázati felhívás 5.5.VIII. pontja alapján a polgármesteri hivatal alkalmazásában álló munkatársakkal, célfeladat kijelölés formájában látja el a munkaszervezeti feladatot. (Szükség esetén célfeladat meghatározás nélkül, megbízási szerződés keretében is betölthetők az adott pozíciók.)

A Munkaszervezet feladatai különösen:

- a HACS tevékenységének koordinálása, adminisztrációs, titkársági feladatok;
- ügyfélszolgálati feladatok ellátása, információszolgáltatás;
- szabályzatok, munkatervek, kommunikációs tervek készítése;
- a beérkező projektötletek pályázattá formálásában való segítségnyújtás, közreműködés a pályázatok összeállításában, és az elszámolásban;
- a beérkezett támogatási kérelmek értékelése;
- monitoring feladatok ellátása;
- nyilvánosság biztosítása;
- kapcsolattartás a HKFS megvalósítását tartalmazó pályázat vonatkozásában a közreműködő szervezettel, irányító hatósággal, egyéb szervezetekkel, stb.

További részletek az SZMSZ kidolgozásakor kerülnek pontosításra.

5. Munkacsoportok

A stratégia készítése és végrehajtása során különféle összetételű, tematikus munkacsoportok segítik a szakmai munka folyamatát. Szakterületekre bontottan a HACS tagjaiból és külső szakemberekből álló csoportokban vesznek részt a szükséges mértékben az ötletgenerálástól a projektek rendszerezéséig, ill. a projektek végrehajtása során is. A stratégia megvalósításának időszakában a munkacsoportok kialakítása során a vezérelvet a stratégia beavatkozási területei adják, így három munkacsoport, FEMCS kialakítása történik meg.

6.3.4.) A működésre tervezett költségvetés alátámasztása

A stratégia megvalósítására a pályázati kiírás alapján rendelkezésre álló, az 50%-ra csökkentett támogatási összeg miatt csökkentett fedezet (a HACS számára biztosított keretösszeg max. 15%-a) erejéig tervez menedzsment költségekkel a HACS. A fenntartási időszaki működési költségeket a HACS tagjai biztosítják.

6.4.) Kommunikációs terv

A kommunikáció célja a HKFS megvalósulásának, illetve az elért eredményeknek a bemutatása, közléte a minél szélesebb nyilvánosság felé, a projekt ismertségének és elfogadottságának növelése a helyi közösség körében. A kommunikációs tevékenységek – már a tervezési-előkészítési szakasztól kezdődően – biztosítják a források felhasználásának átláthatóságát és a megvalósult fejlesztések nyilvánosságát. A Kommunikációs terv megalapozza a projektek fenntarthatóságát is.

6.4.1.) Célcsoportok azonosítása

Fő kategóriák	Szegmentált alábontás
Kalocsa lakossága	<ul style="list-style-type: none"> ➤ HACS tagszervezetek tagjai, általuk elért helyi lakosok – közvetlen célcsoport – civil szervezetek tagjai, vállalkozók, magánszemélyek, intézmények, egyéb helyi érdeklődő kalocsai polgár ➤ HACS által közvetetten megszólított helyi lakosság ➤ Sajtóorgánumok IKT eszközök által elért köre – közvetett célcsoport
Kalocsán túli partnerek	<ul style="list-style-type: none"> ➤ járási, megyei lakosság, a rendezvények nézelődői, vendégei ➤ testvérvárosok lakossága, szervezetei, egyéb külföldi magánszemélyek, szervezetek ➤ járási, megyei, régióbeli partner kapcsolatok – közvetett ➤ beszállítói kör, üzleti kapcsolatok ➤ a HKFS megvalósult eredményeit élvezők, használók tágabb köre - közvetett

A kommunikáció célcsoportjai csoportosíthatók azonban oly módon is, hogy:

- a helyi felhívások lehetséges kedvezményezettjei (pályázatok nyertesei)
- a helyi felhívások célcsoportjai (igénybe vevők).

6.4.2.) Kommunikációs eszközök, tevékenységek bemutatása, időütemezése, a hozzáférés lehetőségei – a stratégia készítése, a pályázat előkészítése időszakában

A tájékoztatás tervezett kommunikációs eszközeinek megnevezése	Az eszköz bemutatása	Megjelenés, eszközhasználat időüteme
levelező listák	A HACS tagok közötti kommunikáció elsődleges formája a gyorsaság, pontos elérés, gördülékenység és környezettudatossági okokból.	előkészítés időszakában
lakossági fórum	Azon személyek részére biztosított, személyes részvétel, véleménynyilvánításon alapuló kommunikációs eszköz, akik igénylik a közvetlen kapcsolatot, szeretik rászánni idejüket a személyes jelenlétre és kommunikációra.	stratégiaalkotás időszaka

A tájékoztatás tervezett kommunikációs eszközeinek megnevezése	Az eszköz bemutatása	Megjelenés, eszközhasználat időüteme
kérdőív	Az információgyűjtés, vélemény-lekérdezés legszélesebb kört elérő, némiképp irányított formája. Időtől és tértől függetlenül biztosítja az álláspontok begyűjtésének lehetőségét.	stratégiakészítés időszaka
sajtóközlemény	A helyi médiumok, szaksajtó elérésének legbiztosabb, legegyszerűbb módja. Jó eszköz lehet bizonyos mérföldkövek kommunikálására. A sajtómegjelenés-generálás eszköze.	előkészítés időszakában
helyi TV megjelenés	Az egyes ötletek, projektek, mérföldkövek bemutatására, színes reprezentálására szolgáló kommunikációs eszköz.	előkészítés időszakában
helyi rádiómegjelenés	A város határain túlmutató, a többszázazres lakosságú vételkörzet piacvezető rádiója révén megyehatárokon átívelve tudjuk tájékoztatni a közvetlen célcsoporton túl a közvetett célcsoport tagjait is.	előkészítés időszakában
nyomtatott sajtó (cikkek)	A hagyományos sajtót kedvelő, településhatárokon túlnyúló tájékoztatás kiváló eszköze a színes cikkek megjelenése révén.	előkészítés időszakában
elektronikus sajtó (cikkek)	A fejlődéssel haladó, modern, elektronikus sajtót kedvelő, településhatárokat és időkorlátokat figyelmen kívül hagyó tájékoztatás kiváló eszköze a színes cikkek megjelenése révén.	előkészítés időszakában
honlap	Szintén nem ismeri a földrajzi és időbeli határokat ezen kommunikációs eszköz sem, használatával a projekt, a stratégia bármely fontosnak vélt mozzanata azonnal közzétehető.	előkészítés időszakában
közösségi oldalak	Mind a fiatalabb, mind az idősebb korosztályok kedvelt kommunikációs csatornája. Rendkívül széles közönséget produkáló, szinte bármilyen információ (szöveg, kép, hang, video) közzétételére lehetőséget nyújtó, kifejezetten rugalmas kommunikációs eszköz.	előkészítés időszakában
fotódokumentáció	Jellemzően inkább az elektronikus felületekre felkerülő fotódokumentációk, képgalériák az olvasóközönség kedvencei, hiszen a környezetükben zajló események képi megjelenítése révén a küldött információ befogadása talán a legegyszerűbb.	előkészítés időszakában

A minimálisan elvégzendő kommunikációs eszközök, tevékenységek bemutatása, időütemezése, a hozzáférés lehetőségei – a stratégia megvalósítása időszakában, összhangban a Támogatási Szerződés mellékletében foglaltakkal

A tájékoztatás tervezett kommunikációs eszközeinek megnevezése	Az eszköz bemutatása	Megjelenés, eszközhasználat időüteme
A kedvezményezett honlapján a projekthez kapcsolódó tájékoztató megjelenítése	Földrajzi és időbeli határokat nem ismerő kommunikációs eszköz, melynek használatával a projekt, a stratégia bármely fontosnak vélt mozzanata azonnal közzétehető, de legalább a kötelező információk megismerését biztosítja (KTK és Arculati kézikönyv szerint).	2018. ápr. 1. – 2022. márc. 31., és a fenn tartási időszakában is
A beruházás helyszínén „C” típusú tábla elhelyezése	A KTK és Arculati kézikönyv előírásainak megfelelő, a palyzat.gov.hu címen elérhető táblagenerátorral megtervezett, 594 x 420 mm méretű műanyag tábla elhelyezése a Munkaszervezet székhelyén.	2018. áprilisától a projekt zárásáig
Kommunikációs célra alkalmas fotódokumentáció készítése	A HACS és szervei, a Munkaszervezet és egyéb, a stratégia megvalósításával kapcsolatos eseményekről készülő fotók elektronikus gyűjteménye.	a projekt megvalósításának időszakában
Sajtóközlemény ki küldése a projekt zárásáról és a sajtó megjelenések összegyűjtése	A projekt zárásakor készülő sajtóközlemény célja, hogy a stratégia megvalósításában – akár célcsoportként – részt vevő városi lakosság információt szerezzen a sajtó közvetítésével a stratégiában foglaltak megvalósulásáról, a fejlesztések elkészültéről, a programok, rendezvények, képzések megtörténtéről.	a projekt zárásakor, 2022. márciusában
TÉRKÉPTÉR felöltése a projekthez kapcsolódó tartalommal	A pályázati útmutatók előírásai alapján a szükséges dokumentumok feltöltése az európai uniós pályázatok kezelő felületre, melynek hatására az érdeklődők interaktív módon értesülhetnek a megvalósult a projektről.	a projekt zárásakor, 2022. márciusában

Tekintve, hogy a lecsökkent támogatási összeg alapján 150 M Ft-ot meghaladó támogatás egyetlen helyi pályázat esetében sem valószínűsíthető, így a táblázatban foglalt kommunikációs eszközök minimális elvárásként a helyi pályázatok esetében is érvényesek a stratégia végrehajtása során – figyelemmel a KTK, az Arculati kézikönyv esetleges változásaira, ill. a helyi felhívások specialitásaira.

6.4.3.) A kommunikációval kapcsolatos felelősségi körök, humán kapacitás és pénzügyi terv

A stratégia, a megvalósítandó projektek megfelelő kommunikációjáért egyrészt a HACS munkaszervezete, másrészt az egyes projektgazdák, kedvezményezettek a felelősek. A HACS felelősségi szabályozását a később elkészítendő SZMSZ tartalmazza.

A tájékoztatási és egyéb marketing feladatok fedezetét a benyújtandó pályázat költségkerete biztosítja, a pályázati útmutató által megszabott belső korlát figyelembe vételével.

6.5.) Monitoring és értékelési terv

A helyi közösségi fejlesztési stratégia sikeres, előírás- és szabályszerű végrehajtását monitoring mutatókon keresztül értékelhetjük, az objektív bírálati szempontrendszer segítségével elérhető összehasonlíthatóság révén. A monitoring célja, hogy rendszeres és megbízható információ álljon a HACS és az ellenőrző szervek rendelkezésére a támogatási keret felhasználásáról, a stratégia végrehajtásáról. A monitoring a megvalósítás teljes időtartama alatt zajló, folyamatos tevékenység.

A stratégia végrehajtása, a HKFS céljainak elérése mellett a monitoring hivatott segíteni a helyi kiírások eredményeként megkötött támogatási szerződések indikátor vállalásainak teljesülését is.

A helyi felhívások tartalmazzák az adott tárgykörben releváns mutatószámokat, melyek vállalása a végső kedvezményezett számára kötelezően vállalandó. A megvalósítás és a fenntartás időszakában folyamatos jelentéstételi kötelezettséggel érhető el a megfelelő előrehaladás nyomon követése vagy a tervezetthez képest tapasztalható elmaradás. Az adatszolgáltatás részleteit szintén a helyi felhívások tartalmazzák majd. A végső kedvezményezettek által elért eredmények, teljesített mutatószámok összesítését követően látható a HKFS céljainak ütemszerű vagy attól eltérő teljesülése, mely a folyamatos monitoringnak köszönhetően időben jelzést generál, ha beavatkozásra van szükség. Az eltérés okainak gyors kivizsgálását követően a beavatkozás részleteinek kidolgozása a Munkaszervezet és a HACS közös feladata.

A Munkaszervezet félévente beszámolót készít a HACS részére a végső kedvezményezettek, és ezen keresztül a HKFS eredményes előrehaladásáról. Az összesített eredmények végső soron az Irányító Hatóság felé kerülnek folyamatosan, de legalább félévente megküldésre.

A helyi közösségi fejlesztési stratégia keretében támogatást nyert projektekre vonatkozó indikátorok és az adatok forrásai a következők:

Indikátor megnevezése	Mértékegység	Célérték	Adatok forrása
Városfejlesztés: Városi területeken épített vagy renovált köz- vagy kereskedelmi épületek	m ²	150	kedvezményezett adatszolgáltatása
Városfejlesztés: Városi területeken létrehozott vagy helyreállított nyitott terek	m ²	600	kedvezményezett adatszolgáltatása
Közösségi szinten irányított városi helyi fejlesztési stratégiával érintett települések lakosság száma	fő	10.000	kedvezményezett adatszolgáltatása
A kormányzati, önkormányzati, ill. társadalmi partnerek vagy nem önkormányzati szervezetek által a HFS keretében tervezett és végrehajtott programok száma	db	12	kedvezményezett adatszolgáltatása

- Az épített, renovált épületek és a létrehozott vagy helyreállított nyitott terek számba vétele nem okoz problémát, hiszen egzakt módon, a megvalósulási tervdokumentációk, műszaki leírások tartalmazzák a m² értéket.

- Az érintett lakosságszámot a népesség-nyilvántartási adatbázis tartalmazza, szintén objektíven mérhető módon.
- A végrehajtott programok száma szintén könnyen mérhető, egyszerű számbavétellel. Az adott programokhoz kapcsolódó lakossági aktivitás mérése azonban már kissé nehezebb. Egyes programok esetében megoldható a jelenléti ívek kitöltése, azonban nagyobb létszámú, tömeges látogatottságot elérő esetekben már csak a becslés, alátámasztásaként pedig fotódokumentáció alkalmazható.

A HACS által a HKFS megvalósítása során elért eredményekről folyamatos tájékoztatást nyújt a www.kalocsa.hu honlapon és a közösségi médián keresztül, időszakosan pedig sajtóközlemények formájában számol be az előrehaladás sikerességéről.

6.6.) Horizontális célok

6.6.1.) Esélyegyenlőség

Kalocsa Városa, befogadó város révén kifejezetten érzékeny az esélyegyenlőség érvényesülésére. Ezen horizontális cél mind erőteljesebb érvényesülése mellett a HACS is elkötelezett, így számos esélyegyenlőségi intézkedést, elvet kíván megvalósítani a stratégia végrehajtása során.

- A város hosszú évek óta rendelkezik folyamatosan felülvizsgált, aktualizált Esélyegyenlőségi Tervvel.
- Bár a HACS tagjai körében a nők aránya alig több, mint 38%, a konzorcium képviselőjére jogosult 3 személy 2/3-a nő. A HACS a nemek közötti esélyegyenlőség biztosításának érdekében törekszik arra, hogy a Munkaszervezet legalább 50%-a női munkavállaló legyen.
- A HACS elvként kezeli a városban élő sérülékeny és/vagy hátrányos helyzetű csoportok megszólítását, a tervezésbe vagy akár a megvalósításba való bevonását, melyet támogató nyilatkozataikkal vállalnak az érintettek.
- Szintén megkerestük a stratégia írása során a különféle fogyatékosággal élő helyi közösségeket is, akik szintén támogató nyilatkozataikkal vállalták a stratégia tervezésébe, megvalósításába való bekapcsolódásukat.
- A helyi felhívások elkészítésekor, amely esetben releváns, pontozásra kerül a hátrányos helyzetű (jellemzően a szegénységben élők, fogyatékkal élők, nők, 25 év alattiak, 50 év felettiak, nagycsaládosok, nemzetiségek, stb.) csoportok bevonásának ténye – akár a projekt megvalósításába, akár célcsoportként.
- Ahol értelmezhető, szintén pontozásra kerül az akadálymentesítés ténye.

A helyi pályázatok, végső kedvezményezettek esélyegyenlőségi teljesülését az elszámolásokhoz, előrehaladásokhoz benyújtott dokumentáció monitoringja során ellenőrzi a HACS.

6.6.2.) Fenntarthatóság

Kalocsa Városa az elmúlt években megmutatta a környezet védelme érdekében való elkötelezettségét. Számos megújuló energiára épülő projekt valósult meg, ÖKO Pont Irodát nyitott a város, ahol a lakosság szemléletformálását kívánjuk előmozdítani. A város e téren elért sikerét megtapasztalva, a HACS is elkötelezett a fenntarthatóság biztosítása mellett, így számos intézkedést, elvet kíván megvalósítani a stratégia végrehajtása során.

- A város hosszú évek óta rendelkezik folyamatosan felülvizsgált, aktualizált Környezetvédelmi Programmal.
- A stratégia készítésének folyamatában is előnyben részesítette a HACS az elektronikus levelezést, a papírkímélő kapcsolattartást.
- A megvalósítás során elvárás a HACS részéről a Munkaszervezet irányában, hogy folytassa az elektronikus levelezés gyakorlatát, és törekedjen multifunkciós, energiatakarékos irodai eszközök használatára.
- Szórolapok, kiadványok helyett inkább az elektronikus tájékoztatást alkalmaztuk a tájékoztatás során éppúgy, mint pl. a kérdőívek kitöltése során.
- A helyi felhívások elkészítésekor, pontozásra kerül a pályázók azon vállalása, miszerint előnyben részesíti az újrahasznosított papír és az elektronikus levelezés használatát.
- Pontot érhet továbbá, ha az adott helyi projekt megvalósítása során a helyi értékekre alapoznak vagy a helyi értékeket előnyben részesítik a végső kedvezményezettek.
- Szintén pontot érhet az infrastrukturális helyi felhívásoknál a megújuló energia vagy energiatakarékos műszaki megoldások alkalmazása.

A helyi pályázatok, végső kedvezményezettek környezeti fenntarthatósági teljesülését az elszámoló-sokhoz, előrehaladásokhoz benyújtott dokumentáció monitoringja során ellenőrzi a HACS.

6.7.) A HKFS innovatív elemeinek bemutatása

A HKFS tervezése során az innovációra keresve a választ a közösségi beszélgetések alkalmával elhangzott vélemények alapján a stratégia készítésében és majdani megvalósításában érhetőek tetten az innovatív elemek a következők szerint:

- 1.) A klasszikus közösségfejlesztés elveire alapozva alulról építkezve alakult ki a terv. Kalocsa - városról lévén szó - nem volt érintett a LEADER programmal, azonban a járás kisebb településein éveken keresztül futó programok sok kalocsai lakos fantáziáját mozgatták meg, sok jó ötlet született a baráti, családi beszélgetések alkalmával, mely **ötletek felszínre törése csak az alkalomra várt. Ez az alkalom 2016. tavaszán érkezett el a CLLD pályázat kiírásával, és ahogy a hegyoldalon végigfutó lávafolyam, mindent izzó parázsba, lángba borít, úgy borította lázba a pályázati lehetőség Kalocsa lokálpatrióta, tettekre szel lakosait, civil szervezeteit, vállalkozóit.** Nem volt kérdés, hogy Kalocsán KELL HACS-ot alakítani, hiszen itt a lehetőség az „egyszerű” emberek hétköznapi igényeinek kielégítésére. A HACS felállításában és a stratégia kialakulását támogató formális és informális közösségi beszélgetésekben, műhelymunkák és személyes vagy online megkérdezésekben **a közösségfejlesztési elveken**

alapuló LEADER gyakorlatok lettek városi közegre emelve, ezzel a bevált módszerek újszerű hozzáadott értéket kaptak nem csak a technikai közeg használatával, hanem a közösség nagy létszámú csoportok mozgatásának, aktivizálásának módjával is. Az így keletkezett motiváló toborzás és bevonás innovatív elemeivel a közösségszervezés jó gyakorlatát produkálta, mely „best practice” más hasonló méretű településre is adaptálható.

- 2.) Kalocsa város neve összefonódik a hagyományokkal a paprika, a népművészeti értékek és hagyományok őrzése révén. Jellemzőek az ezekhez kapcsolódó helyi rendezvények események, melyek rendre humán támogatást is nyernek a megvalósításhoz. Jelen projekt innovatív értéke ennek mentén ott érhető tetten, hogy amellettt hogy nagyszabású beruházást is biztosító projekt stratégiáját készíti el a helyi közösség, ***a kezdeményezések fókuszba az EMBER, a helyi kalocsai lakos, legyen ő civil szervezeti tag, vállalkozó, vagy valamely közintézmény alkalmazottja, vagy „csak” egyszerű helyi állampolgár, vagy az ő vendége pl. egy testvér- vagy partner-településről vagy -szervezettől. Az ember fókuszba helyezése az a központi vezérelv, mely a helyi igényeket keltette, a beavatkozási ötleteket generálta. Az ember teljes valójában, a psziché és a soma közös többszöröse, mely a testi-lelki jólét iránti vágyakat indukálta, az azokkal kapcsolatos hiányokra keresi a projekt által támogatandó válaszokat. Azaz a testében ép és lelkében erős egészséges embernek közösségi, rekreációs, mozgás és kompetenciafejlesztési igényei jelennek meg a stratégiában. Így erre az önmegvalósítási igényt tükröző spirálra felfűzve elképzeléseinket újszerű, jelentős hozzáadott értéket biztosítanak a fejlesztési programelemek, innovatív módon magasabb szintre emelve a támogatás értékét hosszú távon a kalocsai közösség életében.***

A **Közösen Kalocsáért** Helyi Közösség „Értékeink mentén” stratégia megvalósításával kívánja hozzátenni a város fejlődéséhez azt a pluszt, azt a régóta várt fejlesztés-csoportot, melyet a városban újdonságszámba menő tervezési folyamat során, kifejezetten demokratikus módon készített elő egy maroknyi lelkes lakos.

7. Indikatív pénzügyi terv

A HKFS fejlesztési forrásfelhasználásának ütemezése (millió Ft)

Ssz.	A műveletek megnevezése	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	Összesen (M Ft)	%
1	Szabadtéri és fedett rekreációs-, kulturális-, és sportcélú közösségi terek létrehozása, minőségi javítása	-	-	-	2,300	112,700	14,166	-	129,166	51,667%
2	Helyi közösségi kezdeményezések, programok, rendezvények, versenyek, vetélkedők, fesztiválok támogatása rekreációs, kulturális, sport vagy gazdaságfejlesztési céllal	-	-	-	-	30,000	46,657	-	76,657	30,663%
3	Képzések, tanfolyamok, workshopok, tudásmegosztó fórumok támogatása rekreációs, kulturális, sport vagy gazdaságfejlesztési céllal	-	-	-	-	3,000	3,676	-	6,676	2,671%
	Összesen	-	-	-	2,300	145,700	64,500	-	212,500	85,0%

A HACS működési és animációs forrásfelhasználásának ütemezése (millió Ft)

Ssz.	A műveletek megnevezése	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	Összesen (M Ft)	%
5	Működési költségek - menedzsment, értékelés, monitoring költsége, és minden egyéb adminisztratív költség, ami nem animáció	0,1	-	13,0	4,0	2,4	2,2	-	21,7	57,9%
6	Animációs költségek - a potenciális kedvezményezettek számára nyújtandó segítő szolgáltatások	-	-	2,4	3,4	5,0	5,0	-	15,8	42,1%
	Összesen	0,1	-	15,4	7,4	7,4	7,2	-	37,5	15,0%

Kipályázható és adminisztratív költségek összesen (millió Ft)

Ssz.	A műveletek megnevezése	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	Összesen (M Ft)	%
	Mindösszesen	0,1	-	15,4	9,7	153,1	71,7	-	250,0	100,0%

Az Irányító Hatóság 2017. december 7. napi 50%-kal csökkentett támogató döntését követően a hatályos Támogatási Szerződés 2018. jan. 1. - 2021. aug. 1. közötti, 43 hónapos időtartamot kalkulál a stratégiában foglaltak megvalósítására, melynek módosítása szükséges - a 2021. január 31. napi utolsó beadási határidőre beérkezett relatíve nagyszámú projekt, helyi támogatási kérelem biztonságos megvalósítása, illetve a 2020. tavaszán a COVID-19 vírus miatt elrendelt szükséghelyzet következtében várható változások, csúszások miatt – 2022. március 31-re, így a tervezett 43 hónap megvalósítási időtartam 51 hónapra növekszik.. A pályázati felhívás 3.5.2 pontjában a végrehajtásra rendelkezésre álló időtartamra vonatkozóan az alábbi megfogalmazás olvasható: „megvalósításra a jelen felhívás alapján támogatásra kerülő program megkezdését, vagy ... az együttműködési megállapodás hatályba lépését követően legfeljebb 52

hónap áll rendelkezésre.” A jelenleg ismert legkésőbbi befejezési határidővel benyújtott helyi támogatási kérelem 2021. december 31. napi befejezési határidővel kalkulál, melyet követően a Munkaszervezet számára további 3 hónap időtartamot biztosítva a pályázat zárására, az eredmények kommunikálására, az IH felé szükséges elszámolás előkészítésére, 2022. március 31. napban jelöljük meg a projektzárás, a stratégia megvalósításának időpontját.

A működési költségek közé tervezett összegek nagyobb része a rendszeresen (többnyire havi szinten) felmerülő állandó költség, amelyek a folyamatos működéshez szükségesek. Ezek a költségek: munkaszervezet alkalmazottainak bér és járulékköltsége, anyagköltség, továbbá a HKFS-készítés és az irodai beszerzések költsége is. A 2019 és 2020-as években, a program indulásához kapcsolódóan arányosan több marketing- és animációs költség merül fel, ez indokolja ezen évek viszonylag magasabb költségeit. A többi évben alacsonyabb költségekkel kalkulálunk, mert az első év inkább még csak az előkészítésekre, felhívások elkészítésére szolgál, míg az utolsó évben inkább a projektek zárása várható.

MELLÉKLETEK

- 1. melléklet** Nehezen elérhető közösségek és egyéb szervezetek támogató nyilatkozatai
- 2. melléklet** A közösség sokrétű részvételét alátámasztó események listája és dokumentációja
  - 2.a.** Lakossági fórum (Meghívó, Prezentáció anyaga, Jelenléti ív, Fotódokumentáció)
  - 2.b.** Lakossági kérdőív I. (Kérdőív minta, Eredményeket összesítő kimutatás)
  - 2.c.** Lakossági kérdőív II. (Kérdőív minta, Eredményeket összesítő kimutatás)
  - 2.d.** Tájékoztató fórum (Meghívó, Prezentáció anyaga, Jelenléti ív, Fotódokumentáció)
- 3. melléklet** A Közösen Kalocsáért Helyi Közösség programterve a HKFS kialakítására
- 4. melléklet** Konzorciumi Partnerek megvalósított, illetve jelenleg futó projektjei
- 5. melléklet** Kalocsa közszolgáltatásai
- 6.1. melléklet** A civil és közsféra Kalocsán megvalósított, EU támogatott projektjei
- 6.2. melléklet** A vállalkozói szféra Kalocsán megvalósított, EU támogatott projektjei
- 7. melléklet** Kalocsán jelen lévő sportágak
- 8. melléklet** TAO forrásból megvalósított pályázatok
- 9. melléklet** Jelentősebb kalocsai rendezvények, programok, események
- 10. melléklet** A munkacsoportok stratégiakészítésben részt vett tagjai
- 11. melléklet** Média megjelenések: Facebook, Kalocsa Tv, Korona Rádió, Kalocsa város honlapja (teljes médiaanyag elektronikus adathordozón csatolva)

ÁBRAJEGYZÉK

01. ábra: Kalocsa városrészeinek lehatárolása	8
02. ábra: Kalocsa sugaras útszerkezete	10
03. sz. ábra A vajas kanyargózása Kalocsa városában és külterületén:	13
04. ábra: Állandó népesség nemek szerinti megoszlása Kalocsán.....	20
05. ábra: Nyilvántartott álláskeresők korcsoport szerinti megoszlása Kalocsán	22
06. ábra: Nyilvántartott álláskeresők végzettség szerint Kalocsán – 2016. július	23
07. ábra: Az „Értékeink mentén” c. stratégia célrendszere	38
08. ábra: A Közösen Kalocsáért Helyi Közösség szervezeti felépítése	56